

S T U . .
.
.
.

PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akademický rok 2008–2009 september

Ročník XV. / XLVII./

SPEKTRUM¹

⁴ II. Univerziáda Slovenskej republiky

¹⁹ Noví docenti na STU

¹⁹ Predstavitelia STU na Belehradskej univerzite

¹⁹ STU reprezentuje Slovensko v Európskom synchrotrónovom centre

SPEKTRUM¹

OBSAH

- 1 Kolégium rektora STU **INFORMUJE**
- 1 Vedenie STU **INFORMUJE**
- 4 II. Univerziáda Slovenskej republiky
- 19 Noví docenti na STU
- 19 Návšteva predstaviteľov STU na Belehradskej univerzite
- 19 Slovenská technická univerzita reprezentuje Slovensko
v Európskom synchrotrónovom centre
- 20 Noc výskumníka 2008
- 20 FA Exkurzia – inšpiračný zdroj pre študentov
- 22 FIIT HP technológie pomáhajú skvalitniť pedagogický proces na FIIT
- 24 FA Miláno 2008 – dizajnerský sviatok
- 26 FEI Svetový deň telekomunikácií
- 26 SvF Medzinárodný projekt o kvalite na vysokých školách
- 27 FCHPT Euro je tu, zbohom koruna
- 28 **JUBILANTI** Prof. Ing. Jozef Sláma, CSc., sedemdesiatročný
- 29 **JUBILANTI** Prof. Ing. Eugen Chladný, PhD., osemdesiatročný
- 31 **ROZLÚČILI SME SA** s prof. PhDr. Pavlom Gleskom, PhD.

.....

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
 Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
 Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
 Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
 Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Martin Halaj, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.

Nepredajné. Uzávierka čísla: 16. septembra 2008.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Foto na titulke: Mikroštruktúra dreva; autor: Radko Tiňo

Kolégium rektora STU rokovalo 30. júna 2008 na témy:

Rozvojové projekty fakúlt STU. Rektor STU informoval, že každá fakulta STU dostane na rozvojové projekty 10 mil. Sk a navyše 600 tis. Sk na nové osobné vozidlo. Prorektor F. Janíček uviedol konkrétne investičné akcie a úlohy, ktoré jednotlivé fakulty navrhli na plnenie z uvedeného finančného limitu. Informoval aj o pláne výstavby kogeneračnej jednotky v účelovom zariadení STU v Gabčíkove a v komplexe STU v Bratislave. Kvestorka STU informovala dekanov, že uvedené finančné prostriedky je možné použiť len na obstaranie investičného majetku. Vyplýva to z toho, že STU tieto peniaze získala predajom nehnuteľností. Objednávky a faktúry budú znižovať príslušné fakulty STU a preplácané budú z Rektorátu STU.

Príprava projektov na centrá excelentnosti zo štrukturálnych fondov. Prorektor R. Redhammer predložil a komentoval písomný zoznam avizovaných projektov na centrá excelentnosti. Projektov je celkom 16, z toho štyri z MTF Trnava, ktoré budú súťažiť o financie mimo Bratislavského kraja. Vedenie STU vyzýva všetkých záujemcov o podanie projektu na integráciu a vytváranie nadfakultných riešiteľských tímov. Zvýši sa tým úspešnosť projektov. Projekty musia byť odovzdané na podpis najneskôr 21. augusta 2008. Na spolufinancovanie schválených projektov sú rezervované peniaze na STU. Rektor STU tiež pripomenul, že STU v konkurencii SAV a UK má reálnu šancu získať maximálne 4 takéto projekty v Bratislavskom kraji. Preto odporučil všetkým podávateľom združiť sily a integrovať projekty, aby spĺňali všetky požadované kritériá, ktoré sú náročné.

Softvérové univerzitné licencie na STU. Prorektor M. Finka informoval o stave nákupu univerzitných licencií softvérov Mathematica a Labview. Po zistení cenových relácií väčšina fakúlt neprejavila záujem o tieto softvéry, a preto kúpiť univerzitné licencie pravdepodobne nemá zmysel. V prípade softvéru Mathematica sa vec ešte neuzaviera, začiatkom nového akademického roka budú zvolaní všetci záujemcovia o tento SW a prerokuje sa počet potrebných licencií a ich cena.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 9. a 30. júna a 7. júla 2008. Vedenie STU sa okrem tém prerokovaných v kolégiu rektora zaoberalo nasledujúcimi témami: **Stavebný zámer verejnej práce objektov STU na Vazovovej ulici.** Prorektor F. Janíček uviedol celú problematiku a následne autor Ing. arch. Branislav Somora, PhD., návrh podrobne prezentoval. V rámci prezentácie bol predložený aj komplexný návrh na stavebnú úpravu nádvoria na Rektoráte STU, ako aj návrh na zriadenie Múzea STU. V rámci diskusie autor odpovedal na detailné otázky prítomných a uviedol aj približnú výšku investícií na realizáciu tohto zámeru.

Vyhodnotenie dodržiavania Registratúrneho poriadku STU. Kvestorka H. Žideková uviedla tento bod rokovania a informovala o skúsenostiach so zavedením automatizovanej správy registratúry (zatiaľ pilotne) na Rektoráte STU. Mgr. T. Sikorová následne podrobne informovala o stave dodržiavania registratúrneho poriadku na súčastiach STU aj o problematike zavádzania ASR na Rektoráte STU. Po zavedení ASR na celej univerzite budeme musieť zmeniť aj registratúrny poriadok (RP). Upozornila na problematiku novo vzniknutých ústavov z hľadiska RP. Uviedla, že sú prípady, keď vo vnútornom písomnom styku sa používa guľatá červená pečiatka so štátnym znakom, čo je tiež v rozpore s RP. Upozornila na potrebu školenia pracovníkov v podateľniach všetkých súčastí STU.

Analýza úbytku študentov v prvom roku Bc. štúdiá. Prorektor J. Kalužný predložil obsiahly písomný materiál k tomu bodu rokovania. Konštatuje v ňom, že napriek nepriaznivému demografickému vývoju sa počet prihlásených a prijatých študentov na STU neznížil. V návrhu opatrení dominuje zvýšenie komunikácie a spolupráce so strednými školami, potreba zvýšiť informovanosť študentov SŠ o úspešnosti absolventov STU a o postavení STU medzi univerzitami v SR a obsahová i metodická inovácia teoretických predmetov (hlavne matematiky a fyziky). Navrhnuté opatrenia budú po prerokovaní s dekanmi fakúlt STU rozpracované do konkrétnych úloh.

Strategický zámer rozvoja STU na obdobie 2007 – 2013 s ohľadom na možnosti ŠF. Prorektor R. Redhammer predložil písomný materiál obsahujúci koncept Vedeckých parkov STU, návrh výstavby nových objektov, konkrétne informácie k projektovým zámerom Vedecký park STU Bratislava – centrum, Mlynská dolina, areál Trnávka a areál Trnava. Tieto otázky už boli niekoľkokrát prerokované na vedení STU aj KR STU. Vedenie STU prerokovalo a schválilo predložený materiál „Stratégia rozvoja STU na obdobie 2007 – 2013 s ohľadom na možnosti ŠF EÚ“ a súhlasí s koncepciou budovania vedecko-technologických parkov STU v rámci vlastných areálov postupnou realizáciou jednotlivých projektových zámerov. Rektor V. Bálež uložil vypracovať projekt udržateľného ekonomického modelu a organizačného zabezpečenia budovania a prevádzkovania vedeckých parkov STU. Je potrebné vypracovať aj urbanisticko-architektonickú výhľadovú štúdiu potrieb a využiteľnosti areálov STU centrum a Mlynská dolina v kontexte zmenených požiadaviek na obslužnú infraštruktúru a s dôrazom na potreby univerzitného vzdelávania a výskumu v režime vedecko-technologického parku.

Stav prípravy športovísk Letnej univerziády 2008. Slávnostné otvorenie univerziády je plánované 8. 9. 2008 o 17. 00 hodine na ŠD Mladá garda. Ukončenie bude 11. 9. 2008 o 16. 00 hodine na FEI STU. Vedenie STU si prezrelo všetky športoviská pripravované na SLU 2008 – multifunkčné ihrisko, atletický štadión a futbalové ihrisko, ako aj priestory šatní pre tieto ihriská. Konštatovalo, že športoviská sú pripravené na vynikajúcej úrovni. Vedenie STU plánuje zriadiť Centrum akademického športu STU ako neziskovú organizáciu a Správu telovýchovných zariadení STU ako súčasť organizačnej štruktúry STU. Hlavným účelom týchto organizácií bude starostlivosť o vybudované športové areály aj po skončení SLU 2008.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

II. UNIVERZIÁDA SLO

8. 9. – 11. 9. 2008 Bratislava

Predseda organizačného výboru prorektor STU Ján Kalužný privítal hostí.

Eurokomisár Ján Figel sa prihovaril účastníkom prostredníctvom projekcie.

List ministra školstva prečítal vedúci služobného úradu prof. František Schlosser.

Univerziádu svojím prejavom otvoril rektor STU Vladimír Bálež.

Vystúpenie tanečného súboru Technik.

Ministri školstva Jánovi Míkolajovi sa páčili športové súťaže študentov.

VENSKÉJ REPUBLIKY

Možretky.

Úspech mala aj vystúpenie tanečníc.

II. Univerziáda SR – historický medzník v rozvoji športu na STU

Dňa 11. septembra 2008 záverečným ceremoniálom na FEI STU v Mlynskej doline zhasol symbolický oheň olympiády slovenských univerzitných športovcov, nazývanej univerziáda. Týmto záverečným slávnostným aktom bolo zavŕšené úsilie dvojročných príprav na STU, veľmi náročných po stránke materiálo-technickej, športovo-organizačnej, kultúrno-spoločenskej, finančnej a personálnej. Uvedený proces začal v roku 2006 prihláškou Slovenskej technickej univerzity v zastúpení rektora STU prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc., do výberového konania o usporiadanie II. Univerziády SR 2008 – letnej časti. Ministerstvo školstva SR,

rozhodnutím ministra prof. Ing. Jána Micolaja, PhD., poverilo našu univerzitu organizovaním tohto významného podujatia. Rektor STU následne vymenoval organizačný výbor univerziády na čele s prorektorom STU prof. RNDr. Jánom Kalužným, PhD. Organizačný výbor vypracoval plán činnosti a začal sa pravidelne stretávať na svojich zasadnutiach. Ťažisko činnosti organizačného výboru sa postupne prenášalo do práce 8 komisií (športovo-technická, ekonomická, ubytovacia a stravovacia, dopravná, propagačná, zdravotná, kultúrno-spoločenská a komisia informačného systému). Súbežne s činnosťou organizačného

výboru sa zintenzívnila práca na budovaní športovísk na Mladej garde a rekonštrukcia telocviční na FEI STU. Neoceniteľný podiel na výstavbe a rekonštrukcii týchto objektov mali najmä prorektori: doc. Ing. Ernest Bučko, PhD., a následne nový prorektor prof. Ing. František Janíček, PhD. Práve jeho zásluhou sa zvolené investičné projekty zintenzívnili do takej kvalitatívnej i časovej dimenzie, že začiatkom septembra 2008 sme mohli ohlásiť plnú pripravenosť organizovania zverenej akcie. Mnohí ľudia totiž neverili, že budeme schopní uviesť rozostavané športoviská k danému termínu do užívania. Nadľudským nasadením pracovníkov

Spolu so speváckym zborom si prítomní zaspievali študentskú hymnu Gaudeamus igitur.

Súčasťou otvorenia bola prehliadka športovísk.

Športový areál ponesie meno športovca a pedagóga STU Pavla Gleska.

Rektor Vladimír Bálež a vedúci služobného úradu ministra školstva František Schlosser slávnostne otvorili zrekonštruovaný areál na Mladej garde.

Na prof. Pavla Gleska zaspomínala bývalá atlétka, v súčasnosti podpredsedníčka Slovenského olympijského výboru, Mária Mračnová.

investičného oddelenia STU sa podarilo dielo, ktoré je skutočnou ozdobou našej univerzity a vzbudzuje obdiv športovej i laickej verejnosti. Sám minister školstva, ktorý sa bol osobne pozrieť 11. 9. 2008 na Mladej garde na súťaž v plážovom volejbale sa vyjadril, že tento univerzitný športový komplex môže slúžiť ako model pre ostatné univerzity a nebojí sa priviesť do nášho Akademického centra športu STU ani zahraničné návštevy.

Slávnostný akt otvorenia II. Univerziády SR – letnej časti sa uskutočnil 8. septembra 2008 o 17.00 hod. v ŠD Mladá garda. Súčasťou ceremonálu bol aj akt pomenovania športového areálu na ŠD MG po prof. Dr. Pavlovi Gleskovi, na ktorom sa okrem významných hostí (v zastúpení ministra školstva – vedúci služobného úradu MŠ SR prof. Ing. F. Schlosser, CSc., rektori slovenských univerzít) zúčastnila aj dcéra prof. Gleska a zástupcovia Spoločnosti F. Martinenga. Súčasne bol

slávnostne otvorený aj nový futbalový štadión s umelým trávnatým povrchom a s umelým osvetlením a viacúčelový športový areál s umelým osvetlením. Tento akt uskutočnil rektor STU s prof. Schlosserom v zastúpení ministra školstva. V rámci dôstojného slávnostného kultúrneho programu sa účastníkom univerziády prihovril aj komisár EÚ J. Figel z Pekingú.

Organizovanie tak náročnej akcie, akou univerziáda bezpochyby je, si vyžadovalo zapojiť široký okruh ľudí na rektoráte, ale aj na jednotlivých fakultách STU. Garantmi úspešného zvládnutia 14 športových odvetví univerziády, ktorých organizovaním bola STU poverená, sa stali katedry telesnej výchovy a športu na jednotlivých fakultách, resp. vedenia fakúlt STU. Od januára 2008 bola kontrola úloh plnenia univerziády stálym bodom rokovania vedenia univerzity a kolégia rektora STU. Nasadenie a úprimný záujem rektora prof. Ing. Vladimíra

Báleša, DrSc., boli pre nás organizátorov tou najlepšou podporou. Bez páťosu dnes môžeme povedať, že za posledných 40 rokov neinvestovalo žiadne vedenie STU do podpory športu také finančné prostriedky ako súčasné vedenie. Vytvorilo sa dielo za cca 80 mil. korún, ktorého dopad na zdravý vývoj mládeže a rozvoj športu na STU je nevyčísľateľný. Celkovo bolo na univerzite do organizovania tohto podujatia priamo zapojených cca 150 jej zamestnancov z jednotlivých fakúlt, útvarov rektorátu, vrátane ŠD Mladá garda (kde boli ubytovaní všetci športovci a funkcionári), účelového zariadenia STU v Gabčíkove (stravovanie), ale aj oddielov atletiky a plávania Slávie STU, AŠK Stavbár STU.

Univerziáda nebola a nemohla byť cieľom nášho snaženia. Bola však výborným prostriedkom na presadzovanie a propagovanie kalokagatického spôsobu života na univerzitách, prezentáciou vysokej odbor-

nej a organizátorskej spôsobilosti učiteľov telesnej výchovy na STU, ale aj pripravenosti ostatných zamestnancov STU zvládať aj takéto náročné úlohy celoštátneho významu. Univerziáda nám poskytla historickú možnosť revitalizovať a zveľadiť naše športové objekty, ktoré boli ešte nedávno hanbou STU a dnes sú jej pýchou. Nedajme ich do rúk tým, ktorí dovolili ich zdevastovanie. Ich najlepším hospodármi budú tí, ktorí na nich trávia väčšinu svojho života, samotní učители telesnej výchovy. Tí súčasne zabezpečia, že naša práca a snaženie neboli márne, že v dohľadnom čase budeme môcť byť pyšní i na športové výsledky našich študentov a stanú sa skutočnou vyhňou krásy tela a ducha. Úspešné zvládnutie univerziády nebolo dielom náhody, ale cielavedomej koncepcie rozvoja telesnej výchovy a športu na STU. Od roku 2000 organizujú učители KTV na univerzite majstrovstvá STU študentov i zamestnancov. To bola maturita telocvikárov pre zvládnutie tak náročného športového a spoločensko-kultúrneho podujatia, akým je univerziáda. Je len na škodu veci, že aj napriek enormnej snahe organizátorov sa na tento sviatok športu slovenských univerzít nepodarilo pritiahnúť slovenské médiá. Žiaľ, žijeme dobu, keď vzdelanie, kultúra a šport stoja na okraji záujmu spoločnosti a médiá nie sú schopné tento tieň prekročiť. Ešte, že sme nestali na okraji záujmu niektorých sponzorov, ktorí významnou mierou prispeli k zdarnému priebehu tohto veľkolepého podujatia.

Organizačný výbor vydal počas priebehu príprav na toto podujatie dva bulletin, tretí bulletin s výsledkami športových súťaží bude vydaný v októbri a z celého podujatia bude vyrobené CD, na ktorom budú zaznamenané všetky dôležité okamžiky, aby nám natrvalo zachovali neopakovateľné chvíle tohto sviatku športu na STU.

Pri príležitosti usporiadania II. Univerziády SR 2008 sme nemohli zabudnúť ani na našich starších kolegov, ktorí sa významnou

mierou podieľali na rozvoji telesnej výchovy a univerzitného športu nielen na STU, ale aj na Slovensku. Pri tejto príležitosti ich prijal rektor našej univerzity prof. Ing. V. Báleš, DrSc., aby sa im v prítomnosti prezidenta SAUŠ (Slovenská asociácia univerzitného športu) Dr. A. Znášika poďakoval za ich prácu. Nie je každodenným zvykom, aby rektor prijímal vo svojej veľkej zasadačke učiteľov telesnej výchovy. Mená M. Jarábek, O. Urban, V. Korček, L. Holec, P. Svoboda, H. Srnánková, H. Mazurová, V. Lendel, Š. Tejbus a L. Hlavatý sa významným spôsobom zapísali do športových análov nielen na STU, ale aj do histórie československého, resp. slovenského športu. Jozef Vengloš a Mária Mračnová boli ocenení rektorom STU pri príležitosti ich životného jubilea. Ďakovné listy za svoju obetavú činnosť pre STU obdržali aj ďalší učители z KTV na STU: V. Hurtoň, L. Ďuračka, J. Meszároš, J. Šimkovič, J. Masarovič, O. Fraňová, D. Sochorová, J. Luciak, J. Fehér, K. Máčik, Z. Papánek a P. Kintler. Bola to dôstojná príležitosť, ako sa poďakovať ľuďom, ktorí nad rámec svojich pracovných povinností a z hlbokého ľudského presvedčenia odvedli poctivú a veľmi záslužnú prácu na poli telesnej výchovy a športu na fakultách STU a univerzitného športu.

Vďaka múdreému vedeniu našej univerzity a jednotlivých fakúlt sme dnes jedinou univerzitou na Slovensku, kde vyučovací predmet telesná výchova a šport sú povinnou súčasťou bakalárskeho štúdia. Aj tu je ešte čo naprávať, avšak základné parametre pre ďalšie napredovanie sú nastavené správne. Postupne sa vytvárajú optimálne podmienky na realizáciu našich zdravých a ambiciózných zámerov. O všetkom rozhodujú ľudia, ich odborná a ľudská pripravenosť pre napĺňanie uvedených cieľov. Je len na nás, ako sa tejto historickej príležitosti chopíme a pretavíme ju do reality, na ktorú budeme môcť byť o pár rokov všetci hrdí. K tomu nás zaväzuje aj bohatá história STU a univerzitného športu.

História univerziád

Historické poslanstvo zakladateľa novodobých olympiád Pierra de Coubertaina, ktorého podstatu tvoria idey antických olympijských hier ekechérie (večný mier) a kalokagatie (krása tela a ducha) našli svoje nezastupiteľné miesto aj v medzinárodnom vysokoškolskom športe. Svetové študentské športové hry – univerziády – sú po olympijských hrách a majstrovstvách sveta v jednotlivých športových odvetviach najvýznamnejším celosvetovým športovým podujatím, pričom práve postuláty harmonického rozvoja a mierového súťaženia predstavujú z aspektu obecných hodnôt ľudstva viac ako víťazstvo.

Počet krajín, ktoré sa podieľajú na rozvoji svetového študentského športového diania sa neustále zvyšuje. Zatiaľ čo v roku 1980 združovala Svetová federácia univerzitného športu (FISU – Fédération Internationale du Sport Universitaire) 65 národných študentských športových organizácií, v roku 2005 bolo jej členmi už 134 národných federácií. Hymnou medzinárodného študentského športového hnutia sa stala pieseň „Zdravíme ňa planéta naša“, ktorej úryvok: „Najlepší svet buduje pre teba i pre mňa všetko to, čo nás robí mocnými a umnými“ súčasne symbolizuje základné myšlienky študujúcej mládeže celého sveta. Po prvý raz zaznela v roku 1983 na XII. Svetovej univerziáde v kanadskom Edmontone.

Vznik medzinárodného študentského športového hnutia sa datuje od roku 1923. FISU bola oficiálne založená až v roku 1949, avšak jej začiatky spadajú už do obdobia 20. rokov minulého storočia. V roku 1923 usporiadal v Paríži francúzsky národný zväz vysokoškolských pod vedením Jeana Petitjeana prvé veľkolepé podujatie vysokoškolského športu pod názvom „Svetové študentské hry“, na ktorých sa zúčastnili aj študenti z USA. Oficiálne sa však prvé letné študentské športové súťaže na svetovej úrovni konali 17. – 20. septembra 1924 vo Varšave, kde Medzinárodná konfederácia študentov (ICS) zorganizovala kongres.

Na tomto kongrese, ktorý sa konal zároveň so športovými súťažami, boli prítomní zástupcovia 17 krajín, ale športových súťaží sa zúčastnilo len 7 krajín. Ďalšie hry sa konali až o päť rokov – v roku 1928 v Paríži, 1930 v nemeckom Darmstadte, 1933 v Turine, 1935 v Budapešti, 1937 v Paríži. Organizátorom prvých zimných hier bolo Taliansko (Cortina d'Ampezzo – Turin, 1933). Počas tejto krátkej predvojnovnej histórie boli zaznamenané tri výnimočné udalosti: prvý svetový rekord na študentských súťažiach sa zrodil r. 1933 zásluhou Taliana Bescalioho v behu na 1 500 m. V r. 1937

Prijatie zaslužilých učiteľov telesnej výchovy na STU u rektora Vladimíra Báleša.

zomrel francúzsky šermiar René Monal priamo na plášti. V r. 1939 sa nemohli súťaže dokončiť z dôvodu vypuknutia II. svetovej vojny. Francúzsko po skončení vojny svetové študentské hry obnovilo. Mier vo svete bol však iba relatívny, pretože hrozby lokálnych vojen a hlavne studená vojna rozdelili nielen svet, ale aj vysokoškolský šport.

Aj keď v roku 1949 Medzinárodný zväz študentstva (ISU) organizoval športové hry, na ktorých sa zúčastnilo veľmi veľa západných krajín, bola v tom istom roku oficiálne založená aj Medzinárodná vysokoškolská športová federácia (podnet na jej založenie bol daný v r. 1948 v Luxembursku). Táto federácia začala hneď organizovať svoje medzinárodné športové týždne vysokoškolákov, ktoré zorganizovali západné výpravy. Takéto stretnutia sa uskutočnili v Meráne (1949), Luxemburgu (1951), Dortmunde (1953) a San Sebastiane (1955).

Určitým medzníkom sa stalo podujatie v roku 1957, keď FISU usporiadala športové stretnutie z podnetu Francúzskej federácie vysokoškolského športu, ktoré spojilo študentov z Východného a Západného bloku. O dva roky neskôr, v roku 1959 sa uskutočnila prvá „univerziáda“, ktorá sa konala v Turíne pod gesciou FISU. Od tohto roku sa datuje organizovanie športových hier vysokoškolákov v celosvetovom meradle.

Ďalší významný medzník vo vývoji svetového univerzitného športu bol v r. 1947, keď sa z podnetu Francúzskej federácie vysokoškolského športu v lete stretli vysokoškoláci na športoviskách v Paríži a v zime v Davose. Toto stretnutie spojilo študentov z Východného a Západného bloku a malo byť súčasne podnetom k otepleniu vzťahov medzi politikmi svetových veľmocí. Pre československých akademikov mala účasť na oboch podujatiach mimoriadnu príchuť, veď v celkovej klasifikácii obsadili prvé miesto. Našu krajinu reprezentoval v letnej časti aj neskorší olympijský víťaz E. Zátopek. Po založení Medzinárodného zväzu študentstva bola v r. 1949 v Merane založená aj Medzinárodná federácia vysokoškolského športu FISU. Jej členmi sú národné študentské športové organizácie, ktoré sa riadia mottom: „Veda, šport, priateľstvo, mier.“

Do roku 1955 existovali paralelne dva druhy súťaží – Svetové hry, organizované Medzinárodným zväzom študentstva a Týždeň športu, ktoré riadila FISU. Od roku 1955, po dohode medzi MZŠ a FISU sú organizované len podujatia riadené Medzinárodnou federáciou vysokoškolského športu. MZŠ vyzval súčasne svoje členské organizácie, aby vstúpili do FISU. Tak sa v r. 1957 konali v Paríži Letné vysokoškolské hry už za účasti aj viacerých socialistických krajín. Roku 1959 sa konali hry

v Turíne, ktoré boli pri tejto príležitosti premenované na univerziádu. Od tohto dátumu sa pre celosvetové letné i zimné vysokoškolské hry používa tento názov.

Cielom FISU je predovšetkým napomáhať rozvoju vysokoškolského športu, fyzickej a mravnej výchove študentov, zblížovaniu vysokoškolákov všetkých krajín sveta a ich spolupráci. FISU sa snaží naplňovať tieto ciele organizovaním medzinárodných študentských športových podujatí, letných a zimných univerziád usporadúvaných každý druhý rok a Akademických majstrovstiev sveta, ktoré sa organizujú v športoch, ktoré nie sú na programe univerziád. Takýmto spôsobom realizuje FISU ideál harmonicky rozvinutého mladého človeka a športové podujatia využíva na upevnenie mieru na celom svete. Svojou iniciatívou dokázala FISU ako prvá výrazným spôsobom prispieť k vyriešeniu problému dvoch nemeckých, dvoch kórejských a dvoch čínskych štátov, k riešeniu problému apartheidu v Rodézii, resp. v Juhoafrickej republike. Pravidelne sa angažuje za riešenie situácie v Afrike i v iných krajinách sveta.

FISU je členom Generálnej asociácie medzinárodných športových federácií (GAISF). Oficiálnymi jazykmi FISU sú angličtina, francúzština, ruština, španielčina a rokovacími jazykmi sú angličtina a francúzština. Organizácia je riadená 23 členným výkonným výborom (exekutívou). Až do roku 1969 sa Slovenský vysokoškolský šport zúčastňoval na činnosti FISU predovšetkým svojou aktívnou účasťou na univerziádach a akademických majstrovstvách sveta v rámci čs. delegácie. Aj v rámci čs. organizačných výborov sa podieľali funkcionári Slovenského vysokoškolského športu na organizovaní medzinárodných podujatí FISU v ČSSR, napr. Svetová zimná univerziáda 1964 a 1978 v Špindlerovom Mlýne, AMS v hádzanej 1970 s finálovou skupinou v Prahe a iné.

V roku 1969 bol zvolený za člena exekutívy FISU prof. MUDr. Ľudovít Komadel, DrSc., funkcionár Slovenského vysokoškolského športu, bývalý výborný plavec, účastník OH v Helsinkách 1952, medzinárodne uznávaný odborník telovýchovného lekárstva. Cez túto výnimočnú osobnosť sa začal aj Slovenský vysokoškolský šport aktívne podieľať na riadení a rozvoji svetového vysokoškolského športu. Ľ. Komadel bol vo FISU poverený vedením komisie pravidiel FISU (1969 – 1975). Pod jeho vedením boli zásadne upravené dovtedajšie pravidlá a boli vypracované nové pravidlá pre súťaž o body FISU v zjazdovom lyžovaní. Z jeho iniciatívy bol vypracovaný návrh na zriadenie novej Lekárskej komisie FISU, ktorý bol schválený generálnym zhromaždením r. 1975. Prof. Komadel sa stal aj prvým pred-

sedom tejto novej komisie. Uvedenú funkciu prestal vykonávať v r. 1983, nakoľko od r. 1982 bol zvolený aj za viceprezidenta Svetovej federácie telovýchovného lekárstva. Váhou svojej osobnosti a svojim vysokým medzinárodným kreditom umožnil prienik do štruktúr FISU aj ďalším slovenským odborníkom, aby reprezentovali našu krajinu na významných medzinárodných fórach. Michal Jarábek, bývalý predseda Vysokoškolského športu na Slovensku a dlhoročný vedúci Katedry telesnej výchovy na FEI STU sa stal technickým delegátom FISU na Akademických majstrovstvách sveta vo futbale v Rumunsku (1972) a vo Francúzsku (1974). Roku 1988 bol za člena Lekárskej komisie FISU zvolený prof. MUDr. Dušan Hamar, CSc., ktorý ako žiak prof. Komadela pokračuje v jeho šlapajach. Uznáním pre Slovenský vysokoškolský šport bolo aj zasadnutie exekutívy FISU v novembri 1977 v Bratislave.

V r. 1973 bolo na Slovensku konštituované nové vedenie zodpovedné za riadenie vysokoškolského športu. Michala Jarábka, ktorý bol zvolený za predsedu MV ČSŽTV v Bratislave vystriedal Dr. Juraj Šamudovský, ktorý sa stal súčasne i podpredsedom Československej federácie vysokoškolského športu. Pod jeho vedením zorganizoval Slovenský vysokoškolský šport nielen už spomínané zasadnutie exekutívy FISU, ale z poverenia tejto organizácie aj pravidelné športové medzinárodné turnaje o Pohár 17. novembra v hádzanej a basketbale mužov a vo volejbale žien v Nitre, Bratislave a Trnave. Jedným z najvyšších uznaní aktívnej práce a organizačných schopností československého vysokoškolského športu bolo rozhodnutie Svetovej federácie univerzitného športu (FISU), ktorým v roku 1987 poverila Československú federáciu vysokoškolského športu organizačným zabezpečením 13. Svetovej zimnej univerziády na Slovensku vo Vysokých Tatrách. Účasť športovcov a organizačné zabezpečenie bolo hodnotené ako jedno z najlepších.

II. Slovenská univerziáda SR 2008 pod lupou štatistiky:

- súťažilo sa v 14 športových odvetviach
- na II. Slovenskej univerziáde 2008 – letná časť sa zúčastnilo **695 športovcov, 80 trénerov**, vedúcich družstiev,
- športové súťaže po stránke športovo-technickej zabezpečoval štáb cca 90 ľudí riadených jednotlivými katedrami telesnej výchovy na STU,
- po stránke organizačného zabezpečenia univerziády sa spolupodieľalo cca 40 zamestnancov jednotlivých útvarov Rektoriátu STU, ŠD Mladá garda a ubytovacieho zariadenia v Gabčíkove, ktorých činnosť

riadili prorektori STU F. Janíček, J. Kalužný, D. Petráš a kvestorka STU Ing. Žideková.

- vysokú úroveň spoločensko-kultúrnej a športovo-technickej stránky jednotlivých súťaží zabezpečovali dekaní resp. prodekaní, a vedúci katedier telesnej výchovy jednotlivých fakúlt STU,
- celkovo sa na úspešnom priebehu univerziády podieľalo cca **150 zamestnan-**

cov STU, vrátane členov atletického a plaveckého oddielu Slávie STU a AŠK Stavbár STU,

- športový aerobik bol na tejto univerziáde zaradený do programu športových súťaží po prvý krát,
- zdravotná komisia pod vedením MUDr. A. Urvayovej zabezpečovala v spolupráci s 10 lekármi a NsP v Ružinove a Trna-

ve zdravotnú starostlivosť na 12 športoviskách, kde počas súťaží nedošlo k žiadnemu vážnejšiemu úrazu,

- celkovo sa z STU zúčastnilo 22 športovcov v individuálnych súťažiach, kde získali **1 zlatú, 2 strieborné a 5 bronzových medailí (iba muži)**.

Výsledky športových súťaží II. Slovenskej univerziády 2008 – letná časť

(kompletné výsledky z jednotlivých súťaží si môžete pozrieť na webovej stránke STU – II. Univerziáda SR – letná časť)

Atletika

Usporiadateľ: Samostatné oddelenie telesnej výchovy a športu Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU, Atletický oddiel TJ Slávia STU Bratislava
Termín a miesto súťaže: 10. 9. 2008 atletický štadión Mladá garda, Račianska ul. Bratislava

Otvorenie súťaže: 10. 9. 2008 o 14.00 hod. atletický štadión Mladá garda
Riaditeľ súťaže: Mgr. Tomáš Laurenčík, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: prof. Ing. Dušan Bakoš, DrSc., dekan FCHPT

Muži

100 m

1 Švondrk Jozef	TUAD Trenčín	10,66
2 Mentel Matúš	UMB Banská Bystrica	11,00
3 Šajbidor Marek	MtFSTU Trnava	11,12

200 m

1 Švondrk Jozef	TUAD Trenčín	21,91
2 Mentel Matúš	UMB Banská Bystrica	22,15
3 Gajdoš Juraj	SvF STU Bratislava	22,53

400 m

1 Pelikán Jozef	FTVŠ Bratislava	48,85
2 Gajdoš Juraj	SvF STU Bratislava	50,07
3 Babin Matej	ŽU Žilina	50,55

800 m

1 Litva Dušan	EU Bratislava	1:59,00
---------------	---------------	---------

1 500 m

1 Szabó Jaroslava	SJFTU Košice	3:59,17
2 Kadlec Ludovit	UKF Nitra	4:25,85
3 Gálik Pavol	AOS Liptovský Mikuláš	5:22,07

Ženy

100 m

1 Bršelová Erika	ZF UK Bratislava	12,39
2 Klučárová Stanislava	TU Košice	12,51

200 m

1 Klučárová Stanislava	TU Košice	25,29
2 Bršelová Erika	FF UK Bratislava	25,79
3 Horská Dana	EU Bratislava	25,97

400 m

1 Sandorová Mária	FŠPU Prešov	63,14
2 Kozolková Darina	UMB Banská Bystrica	68,58
3 Hriňová Zuzana	ŽU Žilina	80,04

800 m

1 Prečuchová Alexandra	UMB Banská Bystrica	2:25,40
2 Čillíková Janka	UMB Banská Bystrica	2:28,24
3 Kopcoková Mária	TU Košice	2:30,44

3 000 m

1 Zatlukalová Janka	TUAD Trenčín	10:14,08
2 Klobučníková Ľubomír	TUAD Trenčín	10:41,12
3 Zakršmidová Barbora	SJFTU Košice	10:54,06

Muži**5 000 m**

1 Beňo Jakub	UMB Banská Bystrica	16:16,71
2 Vajs Roman	UMB Banská Bystrica	16:30,55
3 Tomáš Marek	FŠPU Prešov	17:09,43

110 m prek.

1 Janeček Matúš	UMB Banská Bystrica	14,22
2 Novosad Andrej	FTVŠ Bratislava	15,26
3 Škvarka Michal	UMB Banská Bystrica	15,62

diaľka

1 Jursa Michal	FTVŠ Bratislava	660
2 Kučera Martin	PFUK Bratislava	640
3 Horváth Richard	EU Bratislava	640

trojskok

1 Jursa Michal	FTVŠ Bratislava	14,10
2 Duda Tomáš	SJFSTU Bratislava	14,07
3 Krčmarek Peter	UMB Banská Bystrica	12,37

výška

1 Kalafus Martin	FTVŠ Bratislava	210
2 Beér Lukáš	TU Košice	202
3 Duda Tomáš	SJFSTU Bratislava	202

guľa

1 Löbb Robert	UKF Nitra	15,56
2 Chorvát Robert	FTVŠ Bratislava	15,16
3 Nosko Jaroslav	FTVŠ Bratislava	13,64

disk

1 Löbb Robert	UKF Nitra	45,93
2 Chorvát Robert	FTVŠ Bratislava	44,75
3 Páříčka Jozef	UMB Banská Bystrica	43,29

oštep

1 Benák Martin	UMB Banská Bystrica	63,13
2 Potecký Michal	ŽU Žilina	57,37
3 Ďurjak Ondrej	UMB Banská Bystrica	51,63

4 x 100 m

1 „A“	UMB Banská Bystrica	43,61
2 „A“	STU Bratislava	45,01
3 „A“	FŠPU Prešov	48,17
UMB:	Ďurjak, Krčmarek, Mentel, Janeček	
STU:	Gajdoš, Svinčák, Schir, Šajbidor	
FŠ Prešov:	Bartko, Podhajecký, Polak, Stach	

Ženy**100 m prek.**

1 Horská Dana	EU Bratislava	15,80
2 Kažimírová Miroslava	FŠPU Prešov	16,81
3 Musilová Beata	FF UK Bratislava	19,39

diaľka

1 Horská Dana	EU Bratislava	583
2 Danková Jana	EFTU Košice	519
3 Krišková Lenka	FTVŠ Bratislava	499

trojskok

1 Danková Jana	EFTU Košice	11,40
----------------	-------------	-------

výška

1 Srnková Iveta	UKF Nitra	174
2 Buchová Zuzana	UKF Nitra	160
3 Kažimírová Miroslava	FŠPU Prešov	155

guľa

1 Chudá Ivona	TFUK Bratislava	12,54
2 Kostelanská Martina	AOS Liptovský Mikuláš	11,16
3 Horská Dana	EU Bratislava	9,40

disk

1 Chudá Ivona	MTFUK Bratislava	35,88
---------------	------------------	-------

oštep

1 Krišková Lenka	FTVŠ UK Bratislava	36,80
2 Olejárová Janka	FŠPU Prešov	36,00

Baseball

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy UIPH Materiálovotechnologickej fakulty STU v Trnave, TJ STU Angels Trnava
Termín a miesto súťaže: 9. – 10. septembra 2008 areál MTF STU, ul. Jána Bottu Trnava

Otvorenie: 9. 9. 2008 o 13.00 hod. na baseballovom ihrisku
Riaditeľ súťaže: Roman Holekší

Konečné poradie:

1. Západoslovenský región I (Trnava)
2. Bratislava
3. Západoslovenský región II (Nitra)
4. Stredoslovenský región

Basketbal

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy Fakulty elektrotechniky a informatiky STU
Termín a miesto súťaže: 10. 9. – 11. 9. 2008 športová hala FEI STU, Ilkovičova ul. Bratislava

Otvorenie: 10. 9. 2008 o 10.00 hod. v mieste súťaže
Riaditeľ súťaže: Dr. Ľubomír Ďuračka, PhD., súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: prof. Ing. František Janíček, PhD., prorektor STU

Muži

1. Stredoslovenský región
1. Západoslovenský región
2. Bratislava
3. Východoslovenský región

Ženy:

1. Západoslovenský región
2. Východoslovenský región
3. Bratislava
4. Stredoslovenský región

Futbal

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy Stavebnej fakulty STU
Termín a miesto súťaže: 8. 9. – 9. 9. 2008 športový areál ŠD Mladá garda, Račianska ul. Bratislava

Otvorenie: 9. 9. 2008 o 8.00 hod. futbalové ihrisko ŠD Mladá garda
Riaditeľ súťaže: PaedDr. Ján Masarovič, súťaž otvoril doc. Ing. Milan Sokol, PhD., a na záver medaily odovzdal prof. Ing. Jozef Oláh, PhD., prodekan SvF

1. Bratislava
2. Západoslovenský región
3. Stredoslovenský región
4. Východoslovenský región

Hádzaná

Usporiadateľ: Samostatné oddelenie telesnej výchovy a športu Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU
Termín a miesto súťaže: 8. 9. – 10. 9. 2008 športová hala FTVŠ UK Nábr. arm. gen. L. Svobodu Bratislava

Otvorenie: 9. 9. 2008 o 8.45 hod.
Riaditeľ súťaže: Mgr. Martin Križan, PhD., súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: prof. Ing. Dušan Bakoš, DrSc., dekan FCHPT

Muži

1. Bratislava
2. Východoslovenský región
3. Západoslovenský región

Ženy:

1. Bratislava
2. Východoslovenský región

Letný biatlon

Usporiadateľ: Slovenská technická univerzita Bratislava, Slovenský vysokoškolský zväz technických športov

Termín miesta súťaže: 29. – 30. 8. 2008 Vyhne

Riaditeľ pretekov: PaedDr. Ján Prachár

Muži 4km:

			L	S	Výsledný čas
1	Gröne Norbert	UMB B. Bystrica	2	2	16:13.0
2	Baka Michal	UMB B. Bystrica	0	2	16:16.0
3	Kazár Peter	UMB B. Bystrica	0	4	16:29.1

Ženy 3km:

			L	S	Výsledný čas
1	Poliaková Tereza	SSŠ Brezno	0	2	15:14,9
2	Chrapánová Martina	Gym. Revúca	2	3	15:48,7
3	Janečková Alexandra	UMB B. Bystrica	2	2	16:00,8

Orientačný beh

Usporiadateľ: Slovenská technická univerzita v Bratislave
Termín a miesto pretekov: 13. 9. 2008 Bratislava – Petržalka

Riaditeľ pretekov: Ing. Ján Mižúr

Muži: 3,0 km / 17 kontrolných stanovíšť – šprint

1.	Michal Krajčík	TU KE	13,43
2.	Lukáš Barták	STU BA	13,56
3.	Ondrej Piják	STU BA	14,39

Ženy: 2,65 km / 18 kontrolných stanovíšť - šprint

1.	Jana Macinská	TU KE	16,15
2.	Renáta Barčíková	AOS L.M.	16,28
3.	Veronika Vávrová	EU BA	17,14

Plávanie

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy Fakulty elektrotechniky a informatiky STU, Plavecký oddiel Slávie STU Bratislava

Termín a miesto súťaže: 9. september 2008 krytá plaváreň FEI STU, Mlynská dolina, Bratislava

Otvorenie súťaže: 9. 9. 2008 o 9.45 hod. v krytej plavárni FEI STU

Riaditeľ súťaže: PaedDr. Aleš Dunajčík, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: doc. Ing. Ján Vajda, PhD., dekan FEI

100 m vol. sp. Muži

1. Kucbel Dušan	90	UMB	53.95	652	(25.61-)
2. Obst Ondrej	84	FTVŠ	54.01	650	(26.58-)
3. Odráška Lukáš	86	FTVŠ	54.08	647	(26.08-)

50 m vol. sp. Ženy

1. Hantáková Nina	91	GymPu	28.83	590
2. Mihalková Stanislava	90	GymSe	29.28	563
3. Schniererová Jana	85	UMB	29.42	555

50 m prsia Muži

1. Kuchár Matej	84	UMB	29.24	762
2. Haško Milan	85	FTVŠ	30.74	656
3. Kučerák Tomáš	85	TNUAD	32.64	548

100 m prsia Ženy

1. Mimovičová Zuzana	89	UPJŠK	1:14.88	667	(35.42-) *
2. Gresnerová Mária	86	UMB	1:25.77	444	(40.70-)
3. Frajová Katarína	81	UKFNI	1:27.65	416	(40.73-)

100 m znak Muži

1. Tomaník Martin	88	UMB	1:01.70	569	(30.75-)
2. Vachan Lukáš	85	UCMTT	1:03.17	530	(30.75-)
3. Kráľovič Roman	84	FTVŠ	1:03.34	526	(29.88-)

50 m znak Ženy

1. Kolníková Veronika	90	SPŠE	32.64	581
2. Benková Simona	90	FTVŠ	32.73	576
3. Mihalková Stanislava	90	GymSe	33.85	521

50 m motýlik Muži

1. Grznár Ľuboš	88	FTVŠ	25.94	692	*
2. Navara Michal	86	PFUKB	26.54	646	
3. Kráľovič Roman	84	FTVŠ	27.11	606	

100 m motýlik Ženy

1. Hantáková Nina	91	GymPu	1:08.26	586	(31.93-) *
2. Mimovičová Zuzana	89	UPJŠK	1:10.39	535	(33.10-)
3. Matíková Ivana	88	EUBa	1:13.58	468	(34.10-)

200 m pol.pr. Muži

1. Haško Milan	85	FTVŠ	2:14.33	630	(27.92-) *
2. Putala Matúš	84	FTVŠ	2:15.82	610	(29.76-)
3. Rusnák Lukáš	86	UCMTT	2:20.17	555	(28.84-)

4x50 m pol.pr. Ženy

1. UMB	86	UMB	2:21.35	496
Tonhauzerová Zuzana	85	UMB	36.85	
Gresnerová Mária	86	UMB	1:17.32	
Kršňáková Lucia	86	UMB	1:50.30	
Schniererová Jana	85	UMB	0.00	

4x50 m vol.sp. Muži

1. FTVŠ1	86	FTVŠ	1:38.45	800
2. UMB	86	UMB	1:38.92	789
3. FTVŠ2	86	FTVŠ	1:42.52	708

* rekord Univerziády

Plážový volejbal

Usporiadateľ: oddelenie telesnej výchovy ÚPHSV Strojníckej fakulty STU

Termín: 10. – 11. september 2008

Miesto: Športový areál ŠD Mladá garda a Športový areál Patrónka
Riaditeľ súťaže: Mgr. Marián Uvaček, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: doc. Ing. František Urban, PhD., prodekan SJF

Muži

1. Hukel, Krajčík
2. Suja, Horváth
3. Mikušovič, Námešanský

Ženy:

1. Miklovičová, Keltošová
2. Jarošová, Behúňová
3. Hradecká, Révayová

Softbal

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy UIPH Materiálovotechnologickej fakulty STU v Trnave, TJ STU Angels Trnava

Termín: 10. septembra 2008

Miesto: Areál MTF STU Trnava, ul. Jána Bottu 23, 917 24 Trnava

Riaditeľ súťaže: Roman Holekší, Botanická ul. Trnava

1. Západoslovenský región I (Trnava SŠ)
2. Západoslovenský región II (Trnava VŠ)
3. Bratislava

Športový aerobik

Usporiadateľ: samostatné oddelenie telesnej výchovy a športu Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU

Termín: 11. septembra 2008

Miesto: telocvičňa FCHPT STU, Radlinského ul. Bratislava

Kategória jednotlivcov:

1. Segedyová Alžbeta
2. Gumanová Miroslava
3. Komárňanská Romana

Riaditeľ súťaže: PaedDr. Lucia Ondrušová, PhD., súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: prof. Ing. Dušan Bakoš, DrSc., dekan FCHPT

Kategória trio:

1. Ferencová, Gumanová, Segedyová
2. Komárňanská, Perláčová, Kulčárová

Športová streľba

Usporiadateľ: Oddelenie telesnej výchovy a športu ÚPHSV Strojníckej fakulty STU

Termín: 8. – 10. 9. 2008

Miesto: Športová strelnica ZO ZTŠČ, Jarovce

Riaditeľ súťaže: PaedDr. Jozef Židek, oddelenie telesnej výchovy a športu ÚPHSV, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: doc. Ing. Ľubomír Šooš, PhD., dekan Sjf

LMa 3 x 40 – muži

1 12 4 Soóky Martin 1988 Košice

2 11 3 Martiška Tomáš 1986 SPU Nitra

99 100 98 96 393 92 93 92 90 367 97 98 94 96 385 1 145

95 99 96 99 389 92 91 93 91 367 90 90 93 97 370 1 126

ŠpMa 3 x 20 – ženy

1 2 6 Pešková Daniela 1984 PdF UK Bratislava

2 3 7 Vyletelová Miroslava 1985 JLF Martin

3 6 10 Vacková Barbora 1987 TU Košice

96 99 195 96 100 196 94 93 187 578

98 97 195 91 92 183 98 93 191 569

96 94 190 90 97 187 92 98 190 567

ŠpPi 30 + 30 – ženy

1 Kubošková Barbora 1988 FM UK Bratislava 95 93 91 279 98 82 89 269 548

VzPu 60 – muži

1 8 Soóky Martin 1988 TU – Košice 97 97 95 94 95 97 575

VzPi 60 - muži

1 VII 7 Bednár Martin 1988 ŽU Žilina 96 89 93 94 92 94 558

2 III 3 Drgoňa Tomáš 1985 EU Bratislava 93 91 92 96 94 92 558

3 II 2 Baník Ján 1986 FTVŠ UK Bratislava 93 93 95 93 90 92 556

VzPu 40 – ženy

1 IV 4 Pešková Daniela 1984 PdF UK Bratislava 97 100 99 99 395

2 V 5 Richtáriková Zdenka 1989 UK Bratislava 97 98 98 98 391

3 VI 6 Krišová Michala 1986 UK Bratislava 98 98 97 98 391

VzPi 40 - ženy

1 X 1 Kubošková Barbora 1988 FM UK Bratislava 89 94 91 88 362

LPi 60 – muži

1 1 13 Baník Ján 1986 FTVŠ UK Bratislava 89 91 84 85 89 86 524

2 4 16 Bednár Martin 1988 ŽU Žilina 92 85 86 86 87 78 514

3 2 14 Drgoňa Tomáš 1985 EU Bratislava 88 83 86 78 89 87 511

LMa 60 – muži

1 11 205 Soóky Martin 1988 TU - Košice 99 99 97 98 96 100 589

2 9 203 Martiška Tomáš 1986 SPU - Nitra 98 99 97 95 98 98 585

3 13 207 Kazar Matej 1983 FHV UMB B. Bystrica 94 93 97 96 93 91 564

ŠpMa 60 – ženy

1 6 108 Richtáriková Zdenka 1989 UK Bratislava 97 99 97 100 100 98 591

2 7 109 Švecová Ivana 1982 PdF UMB B. Bystrica 97 99 99 100 96 98 589

3 5 107 Pešková Daniela 1984 PdF UK Bratislava 99 98 95 99 97 100 588

Tenis

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy Stavebnej fakulty STU Bratislava
 Termín: 9. – 11. 9. 2008
 Miesto: Tenisové kurty ŠD Mladá garda, Račianska ul. Bratislava

Dvojhra

Muži:

1. Miklušičák
2. Ševcov
3. Gálik
4. Havel

Štvorhra

Muži:

1. Baliak, Mráz
2. Ševcov, Blaško
3. Kanka, Bella
4. Lahučký, Mišík

Riaditeľ súťaže: Mgr. Helena Čepová, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., prorektor STU

Ženy:

1. Kachlíková
2. Michaličová
3. Rebrová
4. Potočárová

Ženy:

1. Kachlíková, Potočárová
2. Rebrová, Michaličová
3. Demešová, Jakubovová

Volejbal

Usporiadateľ: Katedra telesnej výchovy Fakulty elektrotechniky a informatiky STU
 Termín: 8. – 9. september 2008

Miesto: telocvične FEI STU Bratislava, Mlynská dolina
 Riaditeľ súťaže: Mgr. Hilda Mazúrová, súťaž otvoril a na záver odovzdal medaily: doc. Ing. Ján Vajda, PhD., dekan FEI

Muži:

1. Západoslovenský región
2. Východoslovenský región
3. Bratislava
4. Stredoslovenský región

Miroslav Bobřík FCHPT

podpredseda organizačného výboru

a predsedu športovo – technickej komisie Univerziády SR 2008

Ženy:

1. Bratislava
2. Stredoslovenský región
3. Západoslovenský región
4. Východoslovenský región

sprievodné texty: Iva Šajbidorová

foto: kolektív autorov

Noví docenti na STU

S účinnosťou od 30. júna 2008 rektor STU prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., vymenoval štyroch docentov.

Menovacie dekréty si prevzali:

- **doc. Ing. Albert Breier, DrSc.,**
v odbore biochémia na SAV, habilitoval na FCHPT STU,
- **doc. Ing. arch. Ludvika Kanická, CSc.,**
v odbore dizajn na LDF MZLU v Brne, habilitovala na FA STU,
- **doc. Ing. Viera Somorová, PhD.,**
v odbore stavebníctvo na Ústave manažmentu STU, habilitovala na SvF STU,
- **doc. Ing. Peter Tomlein, PhD.,**
v odbore energetika na Sjf STU.

Daniela Hadeková, tajomníčka VR STU

Návšteva predstaviteľov STU na Belehradskej univerzite

Rektor prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc., a predseda Akademického senátu STU prof. Ing. Milan Žalman, PhD., sa v máji zúčastnili stretnutia s predstaviteľmi Belehradskej univerzity a rektormi, ktorí sú členmi Konferencie univerzít Srbska. Rokovali o možnostiach priamej spolupráce vo vede a vzdelávaní, o predmete a formách budúcej kooperácie, o vzájomnej účasti na regionálnych a medzinárodných konferenciách.

Iva Šajbidorová

Slovenská technická univerzita reprezentuje Slovensko v Európskom synchrotrónovom centre

Centrum European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) vo francúzskom Grenobli 14. augusta 2008 slávnostne podpísalo prístupovú dohodu s konzorciom Centralsync, ktoré zastupuje Českú republiku, Maďarsko a Slovensko. Slovensko sa tak stalo asociovaným členom zoskupenia a to prostredníctvom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Po ukončení slávnostného aktu podpisu prístupovej dohody sa uskutočnilo historicky prvé zasadnutie koordinačného výboru konzorcia Centralsync. Na ňom sa ako hosť zúčastnil aj Helmut Krech, ktorý objasnil administratívne postupy pri výbere zástupcov konzorcia Centralsync do riadiacich a poradných orgánov ESRF. Konzorcium Centralsync má nárok na jedného pozorovateľa vo výbore ESRF, jedného pozorovateľa vo

Podpis zmluvy.

výbore pre financie a administratívu (FAC) a spolu s ďalšími asociovanými členmi sa môže uchádzať o spoločné miesto jedného riadneho člena vedeckého poradného výboru (SAC), ako aj posudzovateľov návrhov projektov výskumu v ESRF. Našu stranu zastupuje Prof. Ing. Marcel Miglerini, DrSc. z FEI STU.

Za najdôležitejšie považujeme, že v prípade ESRF sa jedná o zariadenie, ktoré môžu využívať špecialisti z rôznych vedných odborov. Tým sa podporuje interdisciplinárny prístup, ktorý je dnes už nevyhnutný na dosiahnutie medzinárodne uznávaných vedeckých výsledkov. Členstvo SR v konzorciu ESRF umožní širokospektrálnej odbornej komunite Slo-

venska využívať na inštitucionalizovanej báze špičkové experimentálne a technologické zariadenia, prístup k novým technikám viazaným na unikátne vlastnosti synchrotrónového žiarenia, ako aj osobné kontakty s najlepšimi pracovníkmi v danej oblasti. Členstvo v konzorciu vytvára jeden z dôležitých predpokladov pre úspešnosť SR v multilaterálnych vedeckých programoch, ako je 6. a 7. rámcový program EÚ, ESF, COST, NATO, EUREKA, PHARE a pod.

Dušan Petrás
prorektor STU

Noc výskumníka 2008

V dňoch 26. a 27. 9. 2008 sa v Auparku v Bratislave uskutoční európske podujatie Noc výskumníka 2008. Podujatie je jednou z možností ako popularizovať a prezentovať výsledky výskumu a vývoja na Slovensku a vzbudiť záujem najmä mladých ľudí objavovať neobjavené a skúmať nepoznané. Akcia je podporovaná Európskou komisiou v rámci projektu 7. rámcového programu.

Aj STU sa zapojí do tejto akcie a na Noc výskumníka pripravuje nasledovné prezentácie: icPoint – pozeranie hviezdnej oblohy pomocou bežného softvéru a hardvéru, Bloodlezz – hranie hry so zvukovým vstupom (bzúčaním ako komár), Slepá mapa – geografiu učí a skúša počítač, Kreslíme elektrickým prúdom – na navlhčený papier (zmes vody, soli a fenolftaleínu) sa „píše“ elektródou, ktorá spôsobí ružové sfarbenie miesta dotyku. Pokusom sa dá vysvetliť, čo spôsobuje prechod prúdu a prečo sa papier sfarbí na ružovo. Šetrenie energií v domácnosti – prezentácia a aj demonštrácia merania elektrickej energie (reakcia na rôzne udalosti v domácnosti, riešenie problematiky stand-by prístrojov) a ďalšie.

Európa bude od roku 2005 už po tretíkrát organizovať Noc výskumníkov: podujatia sa uskutočnia vo viac ako 150 mestách od Rigy po Neapol, od Bukurešti po Reykjavik...

29 krajín (členské a asociované krajiny) vás pozývajú, aby ste sa pripojili k výskumníkom a prišli sa pozrieť.

Mária Búciová
R STU

FA Exkurzia – inšpiračný zdroj pre študentov

Zlé jazyky tvrdia, že exkurzie v zahraničí, tak významnom ako je napr. dnešný Berlín a Nemecko vo všeobecnosti, sú vraj užitočnejšie ako semester výučby. Polemizujúc s týmto tvrdením len dodávam, že za semester výučby je povinnosťou študenta učiť sa, tvoriť a tiež absolvovať niekoľko, možno zdanlivo menej zaujímavých, no pre budúceho architekta o to potrebných technických predmetov. Na spestrenie „nudných“ chvíľ štúdia Ústav interiéru a výstavníctva FA STU zorganizoval koncom apríla 4-dňovú odbornú exkurziu do Nemecka (Berlín, Lipsko, Drážďany) a Českej republiky (Praha). Program bol „nabitý“ do krajnosti, a tak nám už zostávalo len sa vyzbrojiť dobrou náladou a aj „trochou“ našej budúcej euromeny a hor sa za poznaním. Limity

Sklenená manufaktúra, Drážďany, Gunter Henn, 2006.

v množstve informácií boli už len v našej fyzickej odolnosti a objeme záznamových zariadení našich fotoaparátov.

Návšteva a prehliadka architektonického diela významného tvorca je podstatná aj ako vzorová práca. Výskumy o zapamätaní si nových informácií preukazujú, že z prečítaného si pamätáme cca 10 %, z diela navštíveného osobne je to už 40 % a z aktívneho prežitia a „vtiahnutia“ návštevníka do deja, aktívneho absorbovania zážitkov si pamätáme až 90 % prežitých informácií.

Prvá dôležitá zastávka bola na berlínskom predmestí Berlín – Treptow. Exkurzia začala prehliadkou diela významnej dvojice súčasných nemeckých architektov – A. Schultes a Ch. Franková – tvorcov moderného krematória. Stavby takéhoto druhu, kvôli svojej primárnej funkcii ne navštevujeme veľmi radi, no táto stála za to, je naozaj výnimočná. Bolo čo absorbovať, fotiť, zažívať. Symboly, odkazy, vplyv priestorovej koncepcie, jednoduchá no vysoko účelná hmotová kompozícia, perfektný „nemecký“ detail zostanú isto naddlho výnimočným zážitkom z jedinečného architektonického diela. Jeho pripomenutie prehliadkou získanej fotodokumentácie doma bude ozajstnou inšpiráciou pre ďalšie štúdium i budúcu prax.

Súčasných svetových architektov, ktorí dostali šancu preukázať svoje majstrovstvo v Berlíne v poslednej dobe je naozaj dosť. Vidieť excelentné diela architektonických „hviezd“ ako sú N. Foster, F. Gehry, R. Rogers, R. Piano, H. Jahn, spomínaní A. Schultes a Ch. Frank, von Gerkan, Ch. de Potzamparc, G. Benish, P. Eisenman, H. Kollhoff a ďalších bol nádherný „koncert“ súčasnej moderny. Títo tvorcovia sa podpísali najmä pod vzhľad nového Postdamerského námestia a jeho bližšieho okolia, ale aj ďalších berlínskych novostavieb. Uvádzať kvality všetkých diel a ich tvorcov by z priestorových dôvodov nebolo možné a ani účelné. Vidieť ich však na vlastné oči bolo nezapomenuteľným zážitkom.

Hlavným cieľom návštevy Lipska bola nová centrála známej automobilky BMW od vychytenej „hviezdnej“ architektky Zaha Hadid. Jej netradičné tvarové hry s hmotami hlavných objektov spojené s interiérovou koncepciou od firmy Bene, ktorá sponzorsky podporila našu

Centrála BMW, Lipsko, Zaha Hadid, 2007.

Krematórium Berlín – Treptow. Autori: Axel Schultes, Charlota Frank.

exkurziu, a sofistikovanou ideou investora o vplyve vyrábaných automobilov pohybujúcich sa nad hlavami zamestnancov trocha zatienil nekompromisný zákaz fotografovania. Aj v Drážďanoch sme navštívili automobilku – sklenenú manufaktúru VW, kde sa ručne v bielych rukaviciach montuje najdrahší model Phaeton. Architekt G. Henn koncipoval továreň s priehľadmi dovnútra i smerom von z interiéru. Netradičný sklenený valec, slúžiaci ako sklad hotových áut, dominoval pri hlavnom vstupe. Obidve automobilky už vo svojej koncepcii rátajú s hromadnými exkurziami, zamestnávajú historikov umenia a architektúry a mladých vzdelaných sprievodcov, za čo si však nechávajú aj zaplatiť.

Praha nás okrem novej architektúry prekvapila neuveriteľným množstvom turistov a pre krátkosť času sme stihli aspoň výnimočný hotel Josef od známej českej architektky prof. Evy Jiříčnej, ktorej aj naša fakulta navrhla udelenie čestného titulu Dr. h. c. Myslím, že exkurzia splnila svoje ambície a zážitky z nej budú dlho inšpiračným zdrojom povinnej študentskej tvorivosti.

Ivan Petelen

garant a organizátor podujatia FA STU

Inštruktori Regionálnej Cisco sieťovej akadémie pred symbolom Cisco v San Franciscu. Zľava: Katarína Jelemenská, Boris Dado, Pavel Čičák

FIIT HP technológie pomáhajú skvalitniť pedagogický proces na FIIT

Všetko začalo asi pred rokom, keď nám spoločnosť Hewlett-Packard Slovakia, s. r. o., ponúkla možnosť uchádzať sa o grant v rámci programu „HP Technology for Teaching“. Tento program podporuje minulých a súčasných príjemcov grantu, aby si navzájom vymieňali skúsenosti a nápady, ako čo najlepšie zužitkovať získané granty. Vytvára sa tým komunita pozostávajúca z viac ako 650 škôl po celom svete, ktorým od roku 2004 spoločnosť HP celosvetovo poskytla granty v hodnote viac ako 27 miliónov eur. V uplynulých dvadsiatich rokoch spoločnosť HP prispela viac ako 700 miliónmi eur v hotovosti a vo forme hnuťelného majetku školám, univerzitám, komunitným organizáciám a iným neziskovým organizáciám po celom svete. Viac informácií o programe HP Technology for Teaching je možné získať na adrese <http://www.hp.com/go/hpteach>.

Problematika vzdelávania s využitím prostriedkov internetu (tzv. WEB Based

Training) je v súčasnosti veľmi aktuálna a predstavuje trend v oblasti zavádzania nových foriem vzdelávania na báze vhodného využitia možnosti IT technológií.

Jedným z cieľov modernej školy je, aby absolvent vedel využívať informačné a komunikačné technológie vo svojom budúcom zamestnaní, aby bol informačne gramotný. Aj z tohto dôvodu na FIIT STU vzniklo Centrum globálnych sieťových technológií, činnosť ktorého sa snaží vyjsť v ústrety zvyšujúcim sa požiadavkám spoločnosti na odborníkov, ktorí majú skúsenosti potrebné na projektovanie, realizáciu a údržbu komunikačných infraštruktúr modernej informačne orientovanej spoločnosti.

Efektívnejšie využitie technologického vybavenia najmä sieťových laboratórií, je využitie mobilnej učebne. V mobilnej učebni je možné realizovať všetky nevyhnutné aktivity, ku ktorým nie je potrebné technologické vybavenie. Napr. teoretická príprava, štúdium s využitím

internetu, testovanie študentov s využitím internetu. Navyše mobilná učebňa umožní bezdrôtový vzdialený prístup do reálnej siete technologicky vybaveného laboratória.

A to bola myšlienka, ktorá nás priviedla k návrhu žiadosti o grant na vytvorenie *Mobilného vyučovacieho centra FIIT STU*. Návrh projektu bol vypracovaný na Ústave počítačových systémov a sietí, kolektívom v zložení Ing. Boris Dado, Ing. Katarína Jelemenská, PhD., doc. Ing. Margaréta Kotočová, PhD., pod vedením doc. Ing. Pavla Čičáka, PhD. Projekt úspešne prešiel výberovým konaním, čím sa *Fakulta informatiky a informačných technológií STU v Bratislave* zaradila, ako jediná na Slovensku, medzi trinásť vybraných univerzít z regiónu Európy, Blízkeho východu a Afriky (EMEA), ktorým spoločnosť HP udelila grant v rámci projektu HP Technology for Teaching. Grant priniesol na FIIT STU 70 000 USD. Fakulta dostala 21 tabletov HP Compaq tc4400 vrátane

cestovných batérií a externých CD-mechaník, projektor, tlačiareň, doplnkový hardvér na bezdrôtové pripojenie a príslušný softvér.

Zapojenie FIIT STU do celosvetového projektu HP Technology for Teaching je ďalším prirodzeným krokom v dlhoročnej spolupráci a v súlade so stratégiou podpory vzdelávania spoločnosťou Hewlett-Packard Slovakia, s. r. o. Zriadenie mobilného centra výučby umožní zaviesť nové metódy výučby do praxe a rozšíriť možnosti výučby kvantitatívne (viac študentov naraz) a kvalitatívne (nové postupy, bezdrôtové siete, alternatívne projekty v technologicky odlišnom prostredí). Prinesie tiež možnosť na oboznámenie sa študentov s novými mobilnými komunikačnými platformami a implementáciou alternatívnych projektov na báze bezdrôtového prenosu dát. Mobilné centrum umožní tiež bezdrôtový prístup k technologickému vybaveniu učebni.

Využitie mobilného vyučovacieho centra sleduje skvalitniť nasledujúce aspekty:

- možnosť bezprostredného oboznámenia sa a využitia modernej komunikačnej platformy,
- efektívnejšie využitie technologického vybavenia laboratória,
- vzdialený prístup k technologickému vybaveniu laboratória,
- dosiahnutie lepšej interaktivity medzi učiteľom a študentmi vo vyučovacom

procesе prostredníctvom vzájomného prepojenia tabletov počas výučby, zdieľania prezentovaných študijných materiálov a umožnením aktívneho vstupu študentov do procesu výučby prostredníctvom tabletov,

- zatriaktivnenie a zvýšenie efektívnosti vyučovacieho procesu,
- zvýšenie zainteresovanosti študentov na vyučovacom procese,
- dosiahnutie realizácie vyučovacieho procesu priestorovo flexibilne podľa potreby a nie v závislosti od technologického vybavenia laboratória,
- skvalitnenie vedomostí študentov o bezdrôtových technológiách,

Pilotne chceme aplikovať dodané technológie na predmetoch počítačové siete a opis digitálnych systémov. Perspektívne je našim zámerom rozšíriť využitie týchto technológií aj na iné predmety nielen na FIIT ale celej STU.

Riešenie projektu sme prezentovali na dvoch medzinárodných podujatiach. V Londýne na „HP Technology for Teaching EMEA Regional Higher Education Forum“ v októbri 2007 sme si vymenili skúsenosti s riešiteľmi z európskych univerzít.

Na výročnej konferencii „2008 HP Technology for Teaching Worldwide Higher Education Conference“, konanej vo februári 2008 v San Diegu, boli prezentované naše zámery a čiastočné výsledky. Konferenciu síce organizovala spoločnosť

Hewlett-Packard, ale jej obsah ďaleko prekročil rámec HP technológií, predovšetkým v oblasti vzdelávania. Súčasťou konferencie bola aj zaujímavá a užitočná panelová prezentácia projektov. Riešiteľské kolektívy informovali ostatných účastníkov o spôsobe využitia HP technológií v špecifických podmienkach univerzít. Toto umožnilo nielen porovnávať jednotlivé projekty, ale aj nadviazať bezprostredné kontakty. Ďalšie informácie o projekte je možné nájsť na <http://hptft.fiit.stuba.sk>.

Riešitelia projektu „Mobilné vyučovacie centrum“ sú aj inštruktori Regionálnej sieťovej akadémie FIIT STU. Preto sme privítali možnosť spojiť aktívnu účasť na konferencii v San Diegu s možnosťou vymeniť si skúsenosti s inštruktormi vybraných partnerských Regionálnych akademií v Kalifornii, na ktoré sme boli pozvaní ešte v novembri 2007. A tak sme mali možnosť vidieť okrem San Diega aj Los Angeles a San Francisco. Získané skúsenosti nám umožnia skvalitniť vedenie školení, poskytovaných našou Regionálnou sieťovou akadémiou. Ďalšie informácie o činnosti Regionálnej sieťovej akadémie FIIT STU možno nájsť na <http://www.cisco.fiit.stuba.sk>.

Pavel Čičák, Katarína Jelemenská a Boris Dado FIIT STU

Riešiteľský kolektív za podpory dekana fakulty pred posterom na konferencii v San Diegu. Zľava: Pavel Čičák, Katarína Jelemenská, Ludovít Molnár, Boris Dado

Jedno z najpohodlnejších výstavísk v Európe, milánske Rho hostilo pod svojim skleneným baldachýnom vyše štvrt milióna návštevníkov.

foto © Severio Lombardi Vallauri

Expozície jednotlivých pavilónov na veľtrhu bývajú finančne nákladnou scénografickou lahôdkou, zachytávajúcou charakter tej ktorej značky.

FA Miláno 2008 – dizajnerský sviatok

Už niekoľko rokov sa milánsky týždeň dizajnu, podľa objektívnych ukazovateľov najväčší veľtrh nábytku vo svete(1), mení na spektakulárnu show, ktorej hlavnými aktérmi bývajú veľkolepo predstavované novinky, prítomnosť dizajnerských hviezd a nekončiaca sa šnúra kokteillových večierok. To platí aj o tohtoročnom treťom aprílovom týždni, keď sa I Saloni uskutočňuje už po štyridsiaty siedmy raz. Popri dizajnovom entuziazme však tohtoročný festival charakterizuje aj čosi iné – na hlavy nadšencov z radov odbornej aj laickej verejnosti totiž po prvý raz výraznejšie dopadá tieň skepsy, ktorá sa začína objavovať na obzore tohto priemyselného odvetvia(2). Jej charakter definuje určitá ekonomická vystrašenosť(3) a čoraz naliehavejšia environmentálna agenda. Diskusie v otázkach trvalo udržateľného rozvoja, etickej úlohy dizajnéra či alternatívach ku konzumne orientovanej produktivej stratégii, ktoré spomínaná skepsa iniciuje napokon vedú k logickému záveru: dominantnou témou tohtoročného týždňa dizajnu sa stáva remeslo.

Z dlhodobého hľadiska nezaujímavé striedanie trendov, ktoré v poslednom desaťročí absorbujú najrozmanitejšie vplyvy naprieč celým spektrom historickej skúsenosti navrhovania(4), tak nahrádza intelektuálne zložitejšie vymedzovanie obsahovej identity dizajnu. Inak povedané, dôležitejšie než to, ako produkt vyzerá a slúži je dnes to, aké benefity jeho návrh, výroba, použitie a ukončenie používania prinesie. Dizajn nábytku a interiéru patrí k tým zrozumiteľnejším a preto sa ako modálny invariant stáva maketou alternatív aj pre ostatné oblasti odvetvia. Pálčivé otázky súčasnosti, napríklad globalizácia, ekonomická vratkosť či strata tradičných koreňov sa zrkadlia nielen v avantgardných projektoch začínajúcich autorov (orientovaných na budúcnosť), ale prenikajú aj do produkcie etablovaných spoločností či do diskusií obrích konzorcií(5). Výsledkom je ponuka nábytkového dizajnu, ktorá na všetkých spomenutých úrovniach, teda od návrhu až po ukončenie používania výrobku spĺňa požadované ekologicky, ekonomicky i eticky angažované hodnoty.

Spomínanou témou Týždňa dizajnu 2008, prekonávajúcou všetky ostatné sa stáva remeslo. V diskusiách rezonuje, či dizajn považovať za umenie alebo masový priemysel; javí sa ako východisko pre reštrukturalizáciu lokálnej identity dizajnéra a prináša aj ozdravenie materiállovej škály pri navrhovaní(6). K najvýraznejšej manifestácii tohto trendu patrí enigmatická prezentácia Meta, ktorou prestížny londýnsky aukčný dom Mallett zadefinoval topografiu budúcich starožitností 21. storočia; výrazne pôsobil aj v aktivitách Danish Crafts či francúzskej organizácie V. I. A. Samozrejme, že aplikovanie remeselných postupov do masovej produkcie nábytku sa nevyhnutne musí odraziť aj na cene produktu(7), čo vedie k spornej problematike zvýraznenia elitárskeho charakteru dizajnu (a prehlbovanie jeho luxusného statusu). Interpretácia remesla v súčasnom dizajne má však skôr zamerať pozornosť na jeho „ľudový“ charakter, na rozmer jeho prístupnosti, udržateľnosti a lokálnej jednoty. Má nás viesť k podpore miestnych návrhárov, zdrojov, kultúrnych odkazov a v neposlednom rade aj ekonomických konštruktov. Paradoxne tak výlet za svetovými trendmi na týždeň dizajnu v Miláne môže ústiť k návšteve niektoej zo zabudnutých miestnych dielničiek zručných majstrov.

Dizajnér Marcel Wanders patrí k priekopníkom návratov historického dekoratívizmu, v jeho prípade exponovaných do závrtných výšin.

Poznámky

(1)

Podľa oficiálnych štatistík spoločnosti Cosmit, ktorá I Saloni organizuje, sa počet návštevníkov tohtoročného veľtrhu vyšplhal na 348 000 (z toho 210 000 zo zahraničia) čo je o 29% viac než vlani. Počet vystavovateľov bol 2 450, ponúkajúcich sa na výstavnej ploche 230 000 m². Paralelná akcia, orientovaná viac avantgardnejším než kontraktovým smerom, Zona Tortona zas ohlásila nasledujúce údaje: okolo 80 000 návštevníkov, 48 výstavných areálov a 128 vystavovateľov... Kvantitatívne ukazovatele teda výrazne prekonávajú akúkoľvek podobnú udalosť vo svete.

(2)

Reflexiu skeptických nálad zachytáva napríklad Rawsthorn, Alice. – Survivalist Spirit at the Milan Furniture Fair. – In. The New York Times; April, 24 2008; alebo Balmond, Sarah vo video denníku prestížneho magazínu Monocle.

(3)

Obludný nárast ekonomických úspechov niektorých ázijských krajín, najmä Číny privádza mnohých ekonomických analytikov do úzkosti. Podaktorí (analýzy IMF) dokonca varujú pred krachom finančnej konzistencie celého západného sveta.

(4)

Silnými motívmi formálnej stránky nábytkového dizajnu naďalej ostávajú citácie historického ornamentalizmu, ktoré dopĺňajú retro-nálady jednotlivých desaťročí minulého storočia.

(5)

Napríklad aktuálne správy spolku luxusných talianskych spoločností Altagama. (kol. aut. Altagama + Ernst&Young + SDA Bocconi. – Fashion and Luxury Insight Report 2007, June či Durante, Paola (Merrill Lynch International). – 2008 Expectation on Consumption of High-End Products in Europe and Asia; so závermi „Invest in Yourself!“ a „Fight for Diversity!“)

(6)

Pri výbere materiálloveho riešenia dizajnéri čoraz častejšie siahajú k zabudnutým materiálom: plst, mosadz (Moooi, Tom Dixon), prírodné upravené drevo (E15, Maruni), papier (v recyklovanej podobe Cappellini, Molo) alebo hlinu (Moooi, V.I.A.) spracovávajú remeselnými postupmi našich predkov.

(7)

Napríklad ručne glazované a vypalované stolíky Zeus a Teti (dizajn Prospero Rasulo pre Zanotta) sú zo svojej podstaty tak nezmyselne nákladné, že sa vyrábajú len v počtom limitovanej (a teda exkluzívnej) edícii.

Michal Lalinský, FA STU

FEI Svetový deň telekomunikácií

Slovenská elektrotechnická spoločnosť v spolupráci s Katedrou telekomunikácií FEI STU v Bratislave a Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR zorganizovali sympóziu k Svetovému dňu telekomunikácií a informačnej spoločnosti spojenú s odovzdaním Ceny Jozefa Murgaša za rok 2007, ktoré sa uskutočnilo 21. mája 2008 na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU. Sympózia sa zúčastnili aj zástupcovia významných orgánov štátnej správy, akademickej sféry a záujmových združení zo sektora telekomunikácií.

Cena Jozefa Murgaša, ktorú od roku 1995 každoročne udeľuje SES a Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií, je určená na podporu tvorivej činnosti mladých vedeckých a technických pracovníkov pôsobiacich v oblasti elektronických komunikácií. Udelenie ceny je spojené s finančným ohodnotením.

Cena Jozefa Murgaša sa udeľuje za: publikovanie pôvodného teoretického príspevku podporujúceho rozvoj elektronických komunikácií a ich aplikácií v súvisiacich oblastiach elektrotechniky, energetiky a informatiky na Slovensku; využitie pôvodného teoretického príspevku pri rozvoji elektronických komunikácií a ich aplikácií v súvisiacich oblastiach elektrotechniky, energetiky a informatiky a pri rozvoji telekomunikačného priemyslu na Sloven-

Podujatie otvoril dekan FEI STU Ján Vajda.

sku; využitie nových poznatkov zo zahraničia pri rozvoji elektronických komunikácií a ich aplikácií v súvisiacich oblastiach elektrotechniky, energetiky a informatiky.

Do súťaže o Cenu Jozefa Murgaša za rok 2007 boli prihlásené štyri práce. Odborná porota ich všetky hodnotila kladne a na základe hlasovania rozhodla o udelení ceny:

doc. Ing. Róbertovi Hudecovi, PhD., za využitie pôvodného teoretického príspevku pri rozvoji elek-

tronických komunikácií a ich aplikácií v súvisiacich oblastiach elektrotechniky, energetiky a informatiky a pri rozvoji telekomunikačného priemyslu na Slovensku a za predloženú prácu na tému Adaptívne signálovo-závislé L-filtre potlačajúce zmiešané šumy v obrazoch.

Vladimír Murín, VÚS Banská Bystrica
Ivan Baroňák, FEI STU

SvF Medzinárodný projekt o kvalite na vysokých školách

Vzájomné stretnutia sú zvyčajne obohatením pre všetkých zúčastnených partnerov. Tak to bolo aj na medzinárodnom pracovnom stretnutí, na ktorom sa zišli zástupcovia partnerských inštitúcií z Kazachstanskej univerzity medzinárodných vzťahov a jazykov Ablai Khana v Almate (prodekanka pre pedagogickú činnosť doc. B. Zhmagulová a učiteľka anglického jazyka Sh. Mussayev) a predstavitelia Stavebnej fakulty STU v Bratislave, ktorú zastupoval jej dekan prof. Ing. A. Kopáčik, PhD., prof. Ing. K. Ivanička, PhD., a doc. Ing. J. Dický, PhD., ktorí spoločne participujú na projekte Tempus Tacis.

Ešte v roku 2006 sa Stavebná fakulta STU ako partnerská inštitúcia (spolu so Štátnou technickou univerzitou v Tambove a Univerzitou Pierra Mendea v Grenobli) zapojila do projektu Tempus Tacis s názvom „Transferring of EU evaluation models in KAUIR functions and processes“ (Odovzdávanie európskych modelov na evaluáciu/hodnotenie kvality Kazachstanskej univerzity). Podávateľom projektu, ktorý obsahovo vychádza z požiadaviek Bolonskej deklarácie a nadväzu-

Nahrávanie pre zahraničné vysielanie SRO v Bratislave. Redaktorka z ruskej sekcie T. Žitnikova s prof. Ivaničkom, riaditeľom Ústavu manažmentu STU.

je na ne, je Fakulta politických vied Univerzity v Janove.

V EÚ sa po transformácii vysokoškolského štúdia na trojstupňové a po znížení počtu študijných odborov (odborný profil absolventa determinovaný potrebami trhu pracovných síl)

začína diskusia o tom, čo je kvalita vzdelávania a ako si ju autonómna a zodpovedná vzdelávacia inštitúcia môže zabezpečiť a udržať. Vonkajšie hodnotenie kvality inštitúcií si ponechali ministerstvá a v súčasnosti prebieha formou akreditácií, vnútorné hodnotenie je záležitos-

Prodekanka pre pedagogickú činnosť doc. B. Zhmagulova z Kazachstanskej univerzity medzinárodných vzťahov a jazykov Ablai Khana v Almate v pracovnom rozhovore s dekanom Stavebnej fakulty STU prof. A. Kopáčikom.

ťou každej univerzity. Hlavnou myšlienkou Európskeho kvalifikačného rámca, z ktorého plynule rezultujú národné kvalifikačné rámce, je zaviesť transparentný systém triedenia existujúcich kvalifikácií, ktoré možno nadobudnúť v jednotlivých európskych národných vzdelávacích systémoch. Transparentnosť kvalifikácie umožní flexibilitu štúdia, uznávanie štúdia realizovaného v inej inštitúcii a prispôbenie sa potrebám trhu pracovných síl, čím poskytnete študentom priestor na realizáciu vlastných študijných zámerov.

V priebehu už viac ako dvojročnej realizácie daného projektu v súvislosti s témou vnútorného zabezpečenia kvality na vysokých školách odzneli už mnohé výmeny názorov i konštruktívnych námetov, ako: oddelenie manažmentu od akademických činností, stanovenie kreditov podľa reálneho pracovného zaťaženia študentov, požadovanie spätnej väzby v rámci vyučovacieho procesu predmetu, zavedenie inovatívnych metód vo vyučovacom procese, prehodnotenie obsahu a zloženia študijných programov v súlade s potreba-

mi pracovného trhu a ich stransparentnenie v súlade s Európskym kvalifikačným rámcom, väčším zaangażovaním študenta na vlastnom vzdelávacom procese a zvyšovaním jeho kvality v úzkej súvislosti s konkurenciou.

Na stretnutí partnerských univerzít bolo zrejmé, že myšlienky bolonského procesu formujú a konštituujú všetky vzdelávacie inštitúcie od západnej Európy až po univerzity v Kirgizstane a v Kazachstane. Tie univerzity, ktoré v minulosti vytvoril sovietsky model vzdelávania, pomaly, pod vplyvom bolonského procesu menia stredoškolský systém výučby. Na druhej strane univerzity zo západnej Európy, ktorých systémy až príliš rešpektovali rôznorodosť požiadaviek študentov, začínajú uvažovať o určitých limitoch pri nekonceptnej voliteľnosti predmetov a programov pre študentov. Podobné stretnutia a výmeny skúseností znamenajú prínos pre všetkých zúčastnených partnerov v projekte, zároveň nastolujú otázku vytvorenia fungujúceho systému kvality v organizáciách, v ktorých absentuje.

Valéria Lesňáková, koordinátor EÚ projektov SvF
foto: Valéria Kocianová

Euro je tu, zbohom koruna

Euro a slovenčina

V súvislosti so vstupom SR do EÚ (1. 5. 2004) sa v slovenskom jazyku začalo čoraz frekventovanejšie používať slovo euro. Slovo euro bolo neskôr kodifikované do slovenčiny, čo znamená, že sa má skloňovať. Ide o podstatné meno stredného rodu zakončené na samohlásku o, skloňujeme ho teda podľa vzoru mesto.

euro

nominatív (kto, čo)	euro	eurá
genitív (koho, čoho)	eura	eur
datív (komu, čomu)	euru	eurám
akuzatív (koho, čo)	euro	eurá
lokál (o kom, o čom)	eure	eurách
inštrumentál (s kým, s čím)	eurom	eurami

Z hľadiska výslovnosti nemá slovenčina s eurom problém, neznamená to však, že s takou istou výslovnosťou sa stretneme aj inde. Už v rámci EÚ počuť nemecké ojro, či anglické júro, v arabskom svete znie júru, po hebrejsky sa povie ero, v Rusku hovoria jevro.

Pri bežnej komunikácii, ako aj pri formálnom styku rozlišujeme medzi nasledovnými tvarmi:

- euro – názov meny; všeobecné podstatné meno stredného rodu skloňované podľa vzoru mesto; píšeme ho s malým e na začiatku, pričom v iných jazykoch sa môžeme stretnúť aj s tvarom Euro, ktoré má na začiatku veľké E,

zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Image:Euro_coins_version_II.png

- Eur – skratka názvu meny; píše sa s veľkým e na začiatku, ostatné písmená sa píše malé; tento zápis je ekvivalentný pre Sk,
- EUR – kód platidla vytvorený z prvých troch písmen názvu podľa normy ISO 4217; vždy sa píše veľkými písmenami; tento tvar je ekvivalentný pre zápis SKK.

Pri zobrazovaní čiastky a znaku meny (€) napríklad na cenovkách, existujú tiež isté odlišnosti – pred i za čiastkou, s medzerou i bez medzery medzi čiastkou a znakom meny, nehovoriac o desatinnej čiarky a bodke, a to v závislosti na jazyku i krajine.

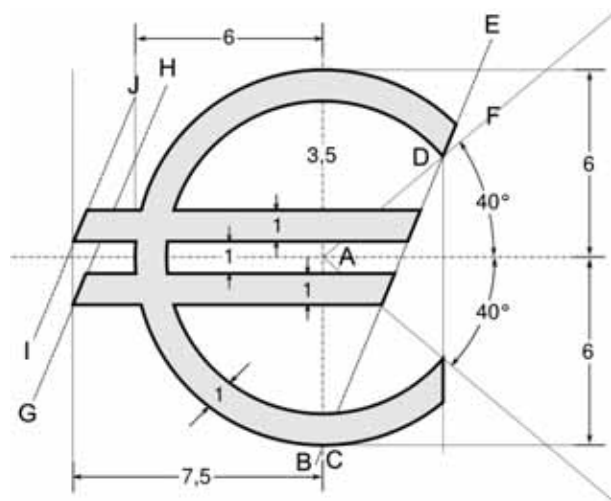
Písanie znaku € na počítači a na písacom stroji

Podľa odporúčania Európskej komisie by sa v celej Európe mal znak € písať jednotne – súčasným stlačením kláves AltGr a E (AltGr je ten kláves „Alt“, ktorý je napravo od medzerovníka). Keďže nie všetci výrobcovia softvéru toto odporúčanie dodržiavajú (Microsoft nevynímajú), pisateľ je často nútený hľadať iný spôsob generovania tohto znaku. A to, zjednodušene povedané, taký, ktorý je vlastný iba jeho počítaču. Preto si každý sám musí zistiť, ako práve tá jeho klávesnica funguje. Pri hľadaní prihliadajte aj na to, aké máte rozloženie klávesnice (anglické – slovenské), znak € nemusí byť totiž uložený rovnako. Niekedy teda namiesto AltGr zaberie dvojica ľavý Ctrl a ľavý Alt (súčasne), niekedy iná kombinácia dvoch špeciálnych klávesov (skúšajte tieto: Shift, Alt, AltGr, Ctrl, Meta, Super, Win, ak také na svojej klávesnici máte). Ak nezaberie nič, vyskúšajte namiesto „E“ ešte čísla 2, 4 a 5, aj tam sa zvykne skrývať znak €. Ak sa Vám ani pri jednom z uvedených pokusov neobjavil na obrazovke znak €, ale iba nejaké iné znaky, s najväčšou pravdepodobnosťou Váš počítač nemá znak € definovaný. V tom prípade napíšte iba E alebo slovom euro. Tá posledná možnosť bude pre mnohých zrejme jedinou možnosťou pri písaní e-mailov – na úspešné odoslanie treba totiž prepnúť (jednorázovo alebo trvalo) znakovú sadu odosielaného e-mailu z ISO-Latin-2 (tiež známej ako ISO-88592 alebo „Central European (ISO)“) na UTF-8.

Stvárnenie znaku €

Okrem správneho skloňovania slova euro a písania znaku eura (€) na počítači by sme na technickej univerzite však nemali opomenúť ani jeho obrazové stvárnenie. Oficiálne geometrické parametre znaku eura sú podľa Wikipédie (http://en.wikipedia.org/wiki/Image:Euro_Construction.svg) nasledovné:

Pri konštrukcii znaku € je kľúčovým bod D, ktorý je priesečníkom ramena AF 40°-ého stredového uhla a vnútornej kružnice (s polomerom 5 jednotiek). Potom priamka BD určuje nielen spôsob ukončenia horné-

zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Image:Euro_Construction.svg

ho oblúka, ale aj rovnobežky IJ a GH, ktoré vo vzdialenosti 7,5 jednotiek ukončujú zľava vodorovné čiary pretínajúce oblúk znaku. Stvárnenie znaku eura € bolo inšpirované gréckym písmenom epsilon ako odkaz na kolísku európskej civilizácie. Vyjadruje prvé písmeno slova Európa.

Informačná kampaň

Na jeseň občania dostanú do svojich schránok dve zásielky o eure. Prvá (v novembri) bude obsahovať aj tzv. eurokalkulačku. Tá bude mať v sebe naprogramovaný konverzný kurz, takže prepočet korún na eurá a opačný prepočet (eurá na koruny) bude robiť automaticky. Sumu v obidvoch menách zobrazí na dvojriadkovom displeji. Keďže eurokalkulačka sa bude dať použiť aj na iné, bežné matematické operácie, môže byť užitočnou pomôckou aj pri nákupoch. V druhej zásielke (v decembri) budú brožúry s vyobrazenými eurobankovkami a euromincami a ich ochranné znaky. V decembri si občania budú môcť vymeniť koruny za slovenské euromince (jeden balíček euromincí bude mať hodnotu 500 korún), a takto si s predstihom privykať na novú menu.

Vladimír Kovár FCHPT STU

člen Slovenskej numizmatickej spoločnosti

(spracované podľa <http://www.euromena.sk/euro-v-slovincine/9976s>)

JUBILANTI Prof. Ing. Jozef Sláma, CSc., sedemdesiatročný

Dňa 14. 8. 2008 sa dožil významného životného jubilea prof. Ing. Jozef Sláma, CSc. Po úspešnom ukončení štúdia v odbore fyzika tuhých látok na EF SVŠT mu akademik O. Benda ponúkol miesto asistenta na katedre. Toto bol impulz, ktorý spôsobil, že prakticky celý svoj odborný život spojil s pôsobením na Katedre teoretickej a experimentálnej elektrotechniky Elektrotechnickej fakulty SVŠT (neskôr FEI STU).

V roku 1965 nastúpil na internú aspirantúru, ktorú ukončil v roku 1968 odovzdaním dizertačnej práce. Hodnosť kandidáta technických vied mu bola udelená v roku 1969. Za docenta bol vymenovaný v roku 1979 a za profesora v odbore teoretická elektrotechnika roku 1995.

Jeho pôsobenie v pedagogickom procese na EF SVŠT bolo orientované na prednášky a cvičenia z predmetov zameraných na rôzne oblasti teoretickej elektrotechniky, ako aj na fyziku a technológiu prípravy feromagnetických materiálov. V rokoch 1992 – 1995 venoval úsilie budovaniu kolektívu katedry ako jej vedúci. V súčasnosti je garantom doktorandského štúdia v odbore teoretická elektrotechnika. O jeho výnimočných odborných a manažérskych schopnostiach svedčí aj to, že sa mu podarilo na Katedre teoretickej a experimentálnej elektrotechniky FEI STU vybudovať životaschopnú skupinu zaoberajúcu sa aplikovaným magnetizmom, vývojom a aplikáciou progresívnych magnetic-

kých materiálov. Spolu s kolektívom spolupracovníkov sa podieľal na dosiahnutí celého radu významných vedeckých výsledkov v oblasti výskumu magnetických materiálov. Spolupracoval na skúmaní vlastností magnetických materiálov a štruktúr s ohľadom na ich využitie v pamätiach počítačov. Vyšetroval teplotné závislosti feritov s pravouhlou hystéznou slučkou v dynamickom a statickom režime, s dôrazom na čiastočné premagnetovanie feritov. Zistil existenciu smerových efektov pri čiastočnom premagnetovaní, a tým prispel k rozšíreniu poznatkov o magnetizačnom procese. Vypracoval metodiku určenia náhradného obvodu feritového jadra na základe magnetického spektra, ktorá umožňuje simulovať jeho vlastnosti pri návrhu obvodov v impulznom režime. Vypracoval model homogénneho vedenia s periodicky sa meniacimi parametrami, pomocou ktorého sa dajú predpovedať prenosové vlastnosti feritových pamäťových sústav a navrhnuť ich celkovú konfiguráciu. Pracoval na návrhu vývojového radu elektromagnetických spojok bez klzných kontaktov.

Časť jeho práce bola spojená so sledovaním magnetizačných procesov v orientovaných FeSi plechoch pre jadrá elektrických transformátorov.

Poukázal na existenciu vzájomného magnetického pôsobenia v magnetických obvodoch pozostaných z týchto materiálov a vysvetlil tento jav, za čo mu bol udelený certifikát o objave. Na základe tohoto sa podarilo objasniť pozorované efekty zmien v magnetizačných stratách, v koercitívnom poli, v magnetickej permeabilite, ako aj nejednoznačnosť príslušného Mössbauerovho spektra. Prof. Sláma sa venoval tiež štúdiu magnetizačných procesov amorfných feromagnetík. S kolektívom spolupracovníkov urobil analýzu doménovej štruktúry a magnetizačného procesu v zliatine $Fe_{40}Ni_{40}B_{20}$. V poslednom období sa kolektív pod jeho vedením orientuje najmä na výskum magnetických vlastností rôznych typov progresívnych magnetických materiálov, napr. feritov a magnetokompozitných materiálov, ktorých rozsah aplikácií sa v súčasnosti neustále zväčšuje. Možno uviesť napr. ich využitie v oblasti EMC pre účely realizácie rôznych typov tienení rušivých elektromagnetických polí v oblasti pracovných frekvencií rádovo stoviek MHz až desiatok GHz, v oblasti inteligentných senzorov rôznych fyzikálnych veličín ovplyvňujúcich magnetické vlastnosti takýchto materiálov (teplota, mechanické namáhanie) a pod. Svoje výsledky publikoval v mnohých odborných

časopisoch, zborníkoch a na vedeckých konferenciách s veľmi dobrým ohlasom v zahraničí. Je spoluzakladateľom a pokračovateľom série japonsko-česko-slovenských seminárov o aplikovanom elektromagnetizme v materiáloch, organizátorom pravidelných medzinárodných konferencií „Magnetické merania“ a pravidelných stretnutí katedier teoretickej elektrotechniky z Čiech a Slovenska.

V priebehu svojej odbornej činnosti sa prof. Sláma vypracoval v oblasti magnetických materiálov a aplikovaného magnetizmu na odborníka uznávaného doma i v zahraničí. Je to osvedčený vysokoškolský pedagóg, ambiciózný, pracovitý a húževnatý človek. Významným spôsobom sa podieľal na výchove niekoľkých generácií inžinierov a doktorandov, zameraných najmä na oblasť teoretickej elektrotechniky.

Kolektív pracovníkov Katedry teoretickej a experimentálnej elektrotechniky želá profesorovi Jozefovi Slámovi na ďalšej životnej ceste dobré zdravie, úspechy, radosť z práce a veľa tvorivých síl, ako aj spokojnosť v osobnom aj profesionálnom živote.

Vladimír Jančárik, Elemír Ušák
za kolektív KTEE FEI STU

JUBILANTI Prof. Ing. Eugen Chladný, PhD. osemdesiatročný

Dňa 1. 8. 2008 sa prof. Ing. Eugen Chladný, PhD., dožil 80 rokov. Priatelia a známi sú radi, že v dobrom zdraví, ktoré mu umožňuje nielen úspešne záhradničiť, ale stále aktívne pracovať v oblasti normalizačnej, odbornej a vedeckovýskumnej. Základné údaje dopĺňame najvýznamnejšími aktivitami z nedávanej doby:

1928 narodil sa v Čiernom Balogu, kde ukončil aj základnú školu.

1939 – 1947 stredoškolské štúdiá na gymnáziu A. Sládkoviča v Banskej Bystrici. Zmaturoval s vyznamenaním.

1947 – 1952 štúdium na Fakulte inžinierskeho staviteľstva SVŠT v Bratislave. Okrem iných boli jeho spolužiakmi neskorší vysokoškolskí pedagógovia: J. Augustín, P. Dutko, L. Fecko, M. Složka, J. Zvara. Štátnu záverečnú skúšku zložil s vyznamenaním v roku 1952. Ešte počas štúdia nastúpil v roku 1951 na Katedru oceľových konštrukcií SVŠT.

1952 – 1953 absolvoval s vyznamenaním postgraduálne štúdium na Inžinierskom zväračskom náukobehu na Strojníckej fakulte SVŠT a získal kvalifikáciu zväračský technolog. 1952 – 1955 absolvoval vedeckú aspiran-

túru. Kandidátsku prácu Nosnosť tlačných pásov otvorených mostov obhájil v roku 1959.

Od r. 1955 pracoval na Katedre oceľových mostov a konštrukcií SVŠT ako odborný asistent.

1976 obhájil habilitačnú prácu s názvom Vzper pružne podopretých prútov.

1977 vymenovaný za docenta vo vednom odbore teória a konštrukcie inžinierskych stavieb.

1991 vymenovaný za profesora STU v Bratislave.

1993 profesor emeritus STU v Bratislave.

Jeho prínos v oblastiach pedagogicko-výchovnej (43 rokov), vedeckovýskumnej a odbornej (57 rokov) je mimoriadny.

Pedagogická činnosť: v rokoch 1951 – 1993 sa prof. Chladný podieľal na výchove veľkého počtu inžinierov, z ktorých sa mnohí stali vynikajúcimi odborníkmi. Na prednášky a aj na cvičenia, ktoré viedol rád i ako profesor a vedúci katedry popri mnohých iných povinnostiach, sa vždy perfektne pripravil. Aj tie najobtiažnejšie problémy vysvetlil jasne a zrozumiteľne. Obsah prednášok bol v súlade s najnovšími poznatkami našich i zahraničných odborníkov. K študentom bol priateľský, na

skúškach spravodlivý a prísny. Na exkurziách ho študenti s prevkapaním spoznávali ako dobrého speváka a znalca vína. V mladších rokoch hrával volejbal, neskôr kolegov a študentov porážal v stolnom tenise. Pre poslucháčov napísal sám či v spolupráci 12 skript a 3 vysokoškolské učebnice. Štyri z jeho krúžkov ŠVOČ získali 1. miesto v celoštátnej súťaži stavebných fakúlt ČSSR. Bol školiteľom 6 aspirantov. Dlhé roky bol predsedom skúšobných komisii

pre štátne záverečné skúšky na stavebných fakultách v Bratislave, Brne, Prahe, Košiciach a Žiline. Bol predsedom komisie pre obhajoby kandidátskych, členom komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác a predsedom či členom habilitačných a inauguračných komisií pri postupoch mnohých kolegov.

Vedeckovýskumná oblasť: prof. Chladný sa zameriava prevažne na stabilizáciu problémov ocelových konštrukcií. Originálne riešenie prof. Chladného na posúdenie priečných výstužných rámov otvorene usporiadaných mostov bolo prevzaté do ČSN 73 6205: 1984 Navrhování ocelových mostních konstrukcí.

Ako jeden z prvých skúmal vplyv nevyhnutných imperfekcií na únosnosť tlačných prútov a prútových sústav. Teoretické analýzy doplnil o výsledky meraní na konštrukciách v prevádzke a presadil zavedenie vplyvu imperfekcií do základnej slovenskej normy STN 73 1401: 1998 Navrhovanie ocelových konštrukcií. Výsledky prof. Chladného v tejto oblasti veľmi vysoko hodnotil počas svojej bratislavskej návštevy prof. H. Rubin, vedúci katedry na TU Wien, tvorca podkladov pre stanovenie únosnosti prútov a prútových sústav v jednej z najvýznamnejších noriem na svete – nemeckej DIN 18 800: 1990.

Okrem prútových sústav sa prof. Chladný zaoberal aj problematikou tlačných stien. Počas študijného pobytu na Univerzite v Cambridge publikoval spolu s C. D. Bradfieldom prácu A review of elastic-plastic analyses of steel plates loaded in in-plane compression, ktorá si získala široký medzinárodný ohlas. Je citovaná aj v jednej z najvýznamnejších prác ECCS Behaviour and Design of Steel Plates Structures z roku 1986, ktorá analyzuje najdôležitejšie výsledky dosiahnuté vo svete v období 1974 až 1985.

Výsledky prof. Chladného z oblasti stability prvkov kovových (ocelových a hliníkových) konštrukcií sa dostali dokonca do najnovších európskych noriem EN 1993: 2003 Navrhovanie ocelových konštrukcií a EN 1999: 2007 Navrhovanie hliníkových konštrukcií. V sprievodných materiáloch obsahujúcich vedecké podklady k EN 1993 výsledky prof. Chladného veľmi kladne hodnotí prof. G. Sedlacek z TU Aachen, zodpovedný za celý systém Eurokódov. O významnosti výsledkov prof. Chladného svedčí skutočnosť, že jeho práca týkajúca sa vplyvu imperfekcií v prvkoch kovových konštrukcií je citovaná v zozname literatúry v komentári k nemeckému normatívne dokumentu Leitfaden zum DIN Fachbericht 103 Ocelové mosty. Prof. Chladný publikoval výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti vo vyše 70 článkoch vo vedeckých a odborných časopisoch a zborníkoch doma i v zahraničí.

Odborná činnosť: Ťažiskom aktivity prof. Chladného v oblasti prác pre prax je oblasť mostného staviteľstva. Je spoluautorom návrhu 6 mostov neobvyklých konštrukcií (oblúkový most, visuté a zavesené mosty na veľké rozpätia). V spolupráci vypracoval viaceré projekty priestorových predpätých lanových konštrukcií potrubných mostov a lávok pre peších na rozpätia 100 m až 160 m. Mimoriadne dôležitá bola účasť prof. Chladného pri návrhu Nového mosta (pôvodný názov Most SNP), ktorý tvorí dominantu v Bratislave a aj po 31 rokoch od uvedenia do prevádzky patrí medzi unikátne mosty na svete vo svojej kategórii. Prof. Chladný vypracoval teoretické predpoklady a robil autorský dozor pre montáž trámu tohto mosta s uvažovaním nelineárneho pôsobenia lán a veľkých zmien geometrických tvarov v štádiách výstavby. Neskôr viedol kolektívu pre opakované hlavné prehliadky a výpočet zatažiteľnosti Nového mosta i Mosta Červenej armády cez Dunaj v Bratislave. Ako vedúci alebo člen kolektívu vypracoval celkovo viac ako 80 expertíz a 8 projektov. V niektorých prípadoch navrhol riešenie, ktoré znamenalo niekoľko miliónové úspory v korunách i v devízach. K takýmto prípadom patria napr.: rekonštrukcia pätky nosnej konštrukcie kotla dodávaného do Juhoslávie, nosníkov nosných konštrukcií tepelnej elektrárne pri dodávke do Číny, atď. Ako expert sa významnou mierou podieľal na navrhovaní oblúkového mosta Apollo cez Dunaj v Bratislave, daného do prevádzky v septembri 2005.

Normalizačná činnosť: Hlboké teoretické vedomosti a bohaté praktické skúsenosti sú predpokladom kvalitnej práce v normalizačnej oblasti. Prof. Chladný bol jedným z garantov STN 73 1401: 1998 Navrhovanie ocelových konštrukcií, podieľal sa na zavádzaní ENV- a EN-eurokódov ich prekladaní a tvorbe národných príloh. Dve z "jeho" STN EN vychádzajú aj s národnými prílohami práve v týchto dňoch.

Činnosť v organizáciách profesionálneho života. Od vytvorenia komisie ČSVTS pre OK bol takmer 20 rokov jej tajomníkom. Bol jedným zo spoluzakladateľov Slovenskej spoločnosti pre ocelové konštrukcie ZSVTS a jej predsedom. Jeho činnosť v tejto oblasti bola ocenená Plaketou ZSVTS za zásluhy o rozvoj vedy a techniky. Aktívne sa podieľal na obnovení Slovenskej komory stavebných inžinierov, kde pôsobil ako člen v autorizačných komisiách SKSI a pri skúškach odbornej spôsobilosti a súčasne bol garantom pre odbor inžinierske konštrukcie a mosty. Roku 1997 dostal Pamätnú medailu SKSI. Je členom subkomisie pre terminológiu a technickej komisie pri SÚTN TK 4 Kovové, spriahnuté ocelobetó-

nové a drevené konštrukcie. Ako medzinárodne uznávaný odborník, s dobrými kontaktmi s poprednými odborníkmi v Poľsku, Maďarsku, Veľkej Británii, Rakúsku, Nemecku a iných krajinách, bol členom či predsedom organizačných výborov viacerých konferencií s medzinárodnou účasťou. Prednášal na mnohých postgraduálnych kurzoch a jeho pričinením sa uskutočnili viaceré mimoriadne úspešné kurzy určené pre prax. Celé roky bol jedným z garantov a prednášal na kurzoch pre Európskych zväračských inžinierov, technológov a špecialistov. V rámci zavádzania EN do systému STN prednášal a napísal kapitoly do zborníkov postgraduálnych kurzov určených pre prax: a) ESF SÚTN: Nové európske normy na navrhovanie kovových konštrukcií, marec 2007, b) SKSI: Navrhovanie ocelových konštrukcií podľa Eurokódov, máj 2007, c) je garantom pripravovaného kurzu SKSI pre Navrhovanie ocelových konštrukcií podľa Eurokódu STN EN 1993-2 Ocelové mosty.

Rovnako ako vo vede postupoval prof. Chladný i v osobnom živote: dôsledne, priamo a čestne. Ako jeden z mála nikdy nevstúpil do komunistickej strany. Nielen jeho široké vedomosti a renomé najlepšieho odborníka na katedre, ale predovšetkým pre jeho ľudské vlastnosti: čestnosť, zásadovosť a skromnosť si ho členovia katedry po roku 1989 zvolili za svojho vedúceho. Pod vedením prof. Chladného sa nadviazali kontakty s viacerými zahraničnými katedrami, pričom pozitívnu rolu tu zohrali nielen jeho vysoké odborné, ale aj obdivuhodné jazykové vedomosti: znalosť angličtiny, nemčiny, francúzštiny, ruštiny a poľštiny. Výsledky prof. Chladného boli ocenené udelením najprv Striebornej medaily SVŠT, neskôr udelením Zlatej medaily SVŠT v roku 1988. Medaila Stavebnej fakulty bola prof. Chladnému udelená v septembri 1993. Roku 2003 dostal Plaketu akademika Havelku.

Na záver by sme chceli popriať v mene všetkých priateľov a známych prof. Chladnému veľa zdravia, spokojnosti a dobrej pohody, a aby strávil ešte veľa pekných chvíľ v kruhu svojej najbližšej rodiny, ktorú tvoria manželka Bernadeta, dcéra Magdaléna Štjuberová a syn Ján. Obe deti už niekoľko rokov samostatne navrhujú ocelové konštrukcie. Magdaléna pracuje na SvF STU v Bratislave a špecializuje sa najmä na navrhovanie kovových konštrukcií na účinky požiaru. Ján projektuje kovové konštrukcie v praxi ako zamestnanec Ingsteel, spol. s r.o., v Bratislave.

Ivan Baláž
SvF STU

s prof. PhDr. Pavlom Gleskom, PhD.

V živote sú chvíle, o ktorých vieme, že prídu, no predsa nás ich príchod prekvapí. Tým skôr, keď prídu náhle a neočakávane. Náhle a nečakane prišla i chvíľa, ktorá ukončila životnú púť profesora Gleska. Budeme si pamätať smutný deň 15. júla 2008.

Je šťastie pre mladých ľudí stretnúť sa s takým vynikajúcim športovcom, odborníkom, pedagógom a človekom, akým nesporne bol prof. Glesk. Ja som to šťastie mal. Po príchode na Strojnícku fakultu SVŠT v roku 1959 som pretekal za Sláviu Bratislava a deno-denne som sa s ním stretával na štadióne Mladá garda a na pretekoch. Bol stvorený pre šport. Celý život tvrdil, že atletika je základ pre všetky športy a podľa toho sa aj riadil. Som rád, že za môjho „dekanovania“ sa nám podarila cez Fakultu telesnej výchovy a športu UK jeho inaugurácia na profesora.

*Rolníci sa stretávajú s vodou a suchom,
kupci so ziskom a stratou,
remeselníci s úspechom a neúspechom,
učitelia so šťastím a nešťastím.
Také sú cesty ľudského osudu.*

Nešťastím pre nás učiteľov je skutočnosť, že profesor odišiel skôr než mal a skôr ako sme si to želali.

Keď sme sa v Národnom divadle lúčili s akad. maliarkou národnou umelkyňou Máriou Medveckou, trnavský básnik a vtedajší minister kultúry Miroslav Válek na záver obradu povedal: „Všetci sme sa mali učiť od Márie Medveckej, ale už je neskoro.“ Škoda pre tých, ktorí nevyužili prítomnosť prof. Gleska na STU, resp. na Katedre telesnej výchovy a športu MTF STU v Trnave. Budú sa musieť uspokojiť z jeho vedeckými či inými publikáciami.

Ťažko by bolo možné v krátkom čase vymenovať všetko, čím prof. Glesk žil, čo vytvoril, čo nechal pre ďalšie generácie. Aspoň v krátkosti:

Pavol Glesk sa narodil 30. januára 1931 v Lučenci s vrodenným talentom a plný chuti do života. Zrejme sa mu vyplnil horoskop. Ľudia narodení v znamení vodnára sa cítia najlepšie vo svete myšlienok. Sú nielen teoretici, ale usilujú sa uplatniť svoje plány v praxi. Majú radi myslenie, spoločnosť, organizovanie, techniku, tempo a experiment.

Vysokoškolské štúdium ukončil v roku 1956 na Pedagogickej fakulte UK odbor telesná výchova a biológia. V roku 1974 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu, v roku 1980 sa habilitoval na docenta a v roku 1995 bol vymenovaný za vysokoškolského profesora. Jeho meno je nerozlučne spojené so ŠD Mladá garda, ktorý vrátane štadióna začal budovať ako začínajúci mladý asistent. Dlhé roky bol vedúcim Katedry telesnej výchovy a športu na MTF STU v Trnave. Aj napriek rôznym atraktívnym ponukám a príležitostiam zostal verný SVŠT či neskôr STU až do svojej smrti. Je držiteľom viacerých vyznamenaní: vzorný tréner, zaslúžilý tréner, veľká medaila sv. Gorazda, uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Trnava a mnohých iných. Ako reprezentačný tréner v atletike sa zúčastnil na piatich letných olympijských hrách a troch zimných olympijských hrách. Ako podpredseda Československého olympijského výboru (predsedom bola fenomenálna gymnastka Viera Čáslavská) bol vedúcim výpravy čsl. športovcov na ZOH v Albertville a prítomný bol aj na OH v Barcelone.

Meno prof. Gleska je zlatými písmenami zapísané v análoch slovenskej atletiky, v ktorej ako pretekár, tréner a neskôr funkcionár pôsobil už od roku 1952 a túto úspešnú kariéru ukončil v roku 1998. Ako tréner vchoval svetovú rekordérku, majsterku Európy, medailistku z OH, medailistku zo svetovej univerziády, 4 olympionikov, 8 účastníkov ME a ďalších reprezentantov Československa a Slovenska.

Je spoluzakladateľom známeho atletického mítingu Pravda – Televízia – Slovnaft (mal aj iné názvy) a neskôr bol jeho členom a predsedom organizačného výboru. Od roku 1992 sa z jeho iniciatívy každé dva roky koná pre deti základných škôl súťaž „Starogrécky ideál – Kalokagatia“ (spojenie dobra a pekna) v Trnave, dnes už s medzinárodnou účasťou.

Bol predsedom Slovenského atletického zväzu a podpredsedom Československého atletického zväzu. Založil a bol prvým predsedom Slovenskej olympijskej akadémie, spoluzakladateľom organizácie európskych atletických mítingov „Euromeetings“ a spoluzakladateľom a členom Európskej i svetovej asociácie trénerov. Bol tiež zástupcom Československa v UNESCO v komisii pre telesnú

výchovu a šport. Pôsobil aj ako predseda športového odboru Maticy Slovenskej. Bol členom komisie GA VEGA MŠ SR a SAV pre pedagogiku, psychológiu a telesnú výchovu a aj členom pracovnej skupiny Akreditačnej komisie vlády SR pre telesnú výchovu.

Prof. Glesk mal veľmi bohatú zahraničnú a domácu prednášateľskú činnosť. Vo výskume participoval vo vedách o športe v edukológii, v humanistike, ale aj v kinantropológii. Má veľmi bohatú publikačnú činnosť, ktorá zostáva ako cenný poklad pre nastávajúce generácie.

Bol človekom pre ktorého práca vysokoškolského učiteľa bola vždy životným poslaním. Spolupracovníci, študenti aj priatelia si budú naďalej veľmi vážiť jeho humánny a láskavý vzťah k ľuďom, plný porozumenia so snahou vždy pomôcť. Smrť ho z našich kruhov vytrhla ako emeritného profesora na MTF STU a podpredsedu Spoločnosti Ferdinanda Martinenga.

My smrteľníci dosahujeme nesmrteľnosť vo veciach, ktoré po nás zostanú, ktoré sme vytvorili spoločne (Albert Einstein). Pri príležitosti II. Univerziády Slovenskej republiky bol po prof. Pavlovi Gleskovi pomenovaný zrekonštruovaný športový areál Študentského domova Mladá garda.

Prof. Glesk, náš kolega, priateľ a pedagóg bude veľmi chýbať tak nám, študentom, ako aj celej športovej verejnosti.

Milan Turňa
MTF STU Trnava

foto: Športový areál Pavla Gleska; autor: **Alexander Trizuljak**